

SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZNOJMO s.r.o.

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Dopady hospodářské krize ve stavebnictví na činnost střední stavebně montážní firmy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Andrea ŠTOHANZLOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva SLÁDKOVÁ**

Znojmo, 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Dopady hospodářské krize ve stavebnictví na činnost střední stavebně montážní firmy“ jsem vypracovala samostatně pod vedením Ing. Evy Sládkové a v seznamu použité literatury jsem uvedla všechny použité literární a odborné zdroje.

V Praze dne 29. 4. 2014

Andrea Štohanzlová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí své bakalářské práce Ing. Evě Sládkové za obětavý přístup, odborné konzultace a cenné připomínky, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Andrea ŠTOHANZLOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Dopady hospodářské krize ve stavebnictví na činnost střední stavebně montážní firmy
Název (v angličtině)	The Impact of Economic Crisis in the Construction Industry on the Activity of a Medium-Sized

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Analýza dopadů rizik podnikatelské činnosti ve stavebnictví v období hospodářské krize.

Postup práce:

1. Na základě literární rešerše zpracovat teoretické předpoklady podnikání v oblasti stavební výroby v České republice.
2. Vymezit rizikové faktory v oblasti stavební výroby v období hospodářské krize.
3. Aplikace získaných teoretických znalostí na praktických příkladech ve vybrané účetní jednotce.
4. Zhodnocení dopadů rizikových faktorů na vybranou účetní jednotku a doporučení možných řešení.

Metody: Deskripce, komparace, analýza, syntéza.

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. BŘEZINOVÁ, Hana. *Ekonomické aspekty insolvenčního zákona*. 1. vydání. Praha: Bova Polygon, 2009. 196 s. ISBN 978-80-7273-159-6
2. DVOŘÁK, David; SERAFÍN Petr. *Zadání veřejných zakázek ve stavebnictví*. 2. vydání. Praha: Linde Praha, a.s., 2011. 423 s. ISBN 978-80-7201-843-7
3. KISLINGEROVÁ, Eva. *Podnik v časech krize*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3136-0
4. KOUT, Petr; LÍBAL, Tomáš. *Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady*. 1. vydání. Praha: Vox, 2013. 288 s. ISBN 978-80-87480-13-7
5. PILÁTOVÁ, Jana. *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi*. 2. vydání. Olomouc: ANAG, spol. s r.o., 2011. 119 s. ISBN 978-80-7263-678-5

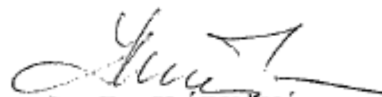
Datum zadání bakalářské práce: duben 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2014

L.S.

Andrea ŠTOHANZLOVÁ
student

Ing. Eva SLÁDKOVÁ
vedoucí bakalářské práce

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ CSc.
garant studijního oboru

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je vymežit rizikové faktory v oblasti stavební výroby v období hospodářské krize a vyhodnotit dopady na ekonomiku středně velké stavební společnosti. V úvodu první teoretické části práce jsou vysvětleny příčiny a důsledky celosvětové hospodářské a finanční krize, na které navazuje popis charakteristických rysů a podmínek pro podnikání v oblasti stavebnictví mající svá specifika. Mezi ně lze zahrnout rozpracovanost zakázek či správnost stanovení daně z přidané hodnoty. Dopady krize na činnost stavební společnosti jsou viditelné především ve finančních ztrátách z neuhrazených pohledávek dlužníků v úpadku a v problémech s vymáháním neuhrazených pohledávek v insolvenčních řízeních. Toto způsobuje nutnost tvořit opravné položky k pohledávkám nebo odpis pohledávek. V praktické části práce jsou uvedeny prvotní informace o vybrané společnosti, analyzovány a rozebrány dopady krize na ekonomiku firmy. Nemalou měrou je popsán vliv krize na pohledávky, závazky a hospodářské výsledky společnosti.

Klíčová slova: hospodářská krize, stavebnictví, pohledávka, nedobytná pohledávka, insolvence

Abstract

The aim of this Bachelor thesis is to define risk factors in the area of construction production in the period of economic crisis and to evaluate their impacts on economy of medium-size building company. In the introduction of theoretical part, causes and impacts of worldwide economic and financial crisis are explained. Then the description of characteristic features and conditions for business in construction industry, which has its specifics, is presented in the next part. Among these features and conditions we can include work in progress or correctness of determination of VAT. Impacts of crisis on the activity of construction company are reflected mainly in financial losses from bad debts of debtors in the insolvency and also in problems with recovery of unsettled debts. This causes the necessity to make adjustments to receivables or depreciation of receivables. In practical part of the thesis, elementary information about chosen company is presented and impacts of crisis on firm economy are analysed and examined. Especially the influence of crisis to receivables, liabilities and profits of the company are described.

Keywords: economic crisis, construction industry, receivable, bad debt, insolvency

Obsah

1	ÚVOD.....	8
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	10
2.1	Cíl práce.....	10
2.2	Metodika.....	10
3	TEORETICKÁ ČÁST.....	11
3.1	Hospodářská krize	11
3.1.1	Světová hospodářská krize od roku 2008.....	11
3.1.2	Období spotřebitelského růstu	11
3.1.3	Příčiny globální světové krize v roce 2007	12
3.1.4	Vliv hospodářské krize na stavebnictví v České republice	12
3.2	Ekonomika stavební firmy.....	14
3.2.1	Stavebnictví – část národního hospodářství	14
3.2.2	Subjekty stavebního trhu	14
3.2.3	Smluvní vztahy ve stavebnictví	15
3.2.4	Stavební výroba	16
3.2.5	Účetnictví	17
3.2.6	Daňová problematika	19
3.3	Rizikové faktory a negativní dopady krize na ekonomickou činnost stavebních firem	22
3.3.1	Riziko platební neschopnosti dlužníků	22
3.3.2	Dopady platební neschopnosti dlužníků na pohledávky věřitelů	24
3.3.3	Riziko zadluženosti stavebních firem	28
3.3.4	Riziko vztahů na stavebním trhu a rizika politická.....	30
4	PRAKTICKÁ ČÁST	31
4.1	Společnost ENERGIS 92, s. r. o.	31
4.1.1	Základní identifikační údaje společnosti.....	31

4.1.2	Hlavní předmět podnikání společnosti.....	31
4.1.3	Historie a poslání společnosti.....	32
4.1.4	Kvalita a ISO.....	33
4.1.5	Orgány společnosti a společníci.....	33
4.1.6	Zaměstnanci.....	33
4.1.7	Ekonomický vývoj společnosti v letech 2006 – 2009.....	33
4.2	Dopady krize na činnost společnosti.....	35
4.2.1	Špatná platební morálka.....	35
4.2.2	Platební neschopnost dlužníků.....	37
4.2.3	Vymáhání pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení.....	38
4.2.4	Úbytek zrealizovaných obchodních zakázek.....	45
4.2.5	Zaměstnanost a osobní náklady.....	48
4.2.6	Výsledky hospodaření a peněžní tok.....	50
4.2.7	Zadluženost.....	53
4.2.8	Vztah s peněžními ústavami.....	57
4.3	Doporučená řešení eliminující dopady krize.....	57
5	ZÁVĚR.....	59
	Seznam použitých zdrojů:.....	61
	Seznam tabulek, obrázků a grafů:.....	65

1 ÚVOD

Stavebnictví významně ovlivňuje ekonomiku národního hospodářství a ukazuje prosperitu společnosti. Tak jako ostatní odvětví i sektor stavebnictví v současné době prochází obdobím recese, což má obrovské dopady na ekonomiku České republiky, na vývoj naší společnosti a zároveň na činnost jednotlivých stavebních a montážních firem.

Vznik krize ve stavebnictví je zapříčiněn světovou hospodářskou krizí započatou v roce 2008, která propukla po třicetiletém období spotřebitelského růstu. Vzestup světové ekonomiky podporovaný snižováním nákladů a cen produkce postupně přemísťované do rozvojových zemí, byl v roce 2007 ukončen finanční krizí ve Spojených státech. Na finanční krizi se největší měrou podílely neregulované půjčky spolu s propadem realitního trhu. Jelikož zdroje krytí půjček pocházely i z Evropy a Asie, krize se velkou rychlostí stala celosvětovou. Strach z přicházející krize a vytváření finančních rezerv krizi ještě více umocnil.

České stavebnictví je od roku 2009 zasaženo obrovským propadem produkce. Došlo ke snížení investic ve veřejném sektoru i v sektoru privátním. Nestabilní politické prostředí, snižování veřejných výdajů se nyní projevuje velmi tvrdým konkurenčním bojem na stavebním trhu. Dumpingové ceny, odchod pracovních sil z oboru a především bankroty stavebních společností, to vše jsou dopady na tento sektor.

Stavebnictví typické dlouhodobou výrobou nezávislou na exportu, odráží tato specifika také v účetnictví. Charakteristické je účtování o zásobách způsobem B a zakázková výroba, při které jsou náklady členěny podle konkrétních stavebních zakázek.

Velkou měrou činnost stavebních firem ovlivňuje i finančně zatěžuje daňová politika státu, především zdanění daní z přidané hodnoty. Zákon o dani z přidané hodnoty věnuje výstavbě několik paragrafů upřesňujících podmínky stanovení daně u bytové výstavby, staveb pro sociální bydlení či v režimu přenesení daňové povinnosti.

S tíhou krize jsou stavební společnosti postaveny před problémy decimující stavební trh. Velkým rizikem se stala platební nevěle dlužníků. Neochota splácet své závazky včas s možností zdržet finance či záměrně prodlužovaná splatnost ohrožuje likviditu společností, které musejí věnovat mnoho pozornosti uspokojování svých pohledávek.

Hrozbou pro finanční stabilitu jsou problémy s úpadky dlužníků, insolvenční řízení končící konkursy.

Platební neschopnost dlužníků má své dopady i na pohledávky společností. Nedobytné pohledávky znamenají pro věřitele jistou finanční ztrátu. Uváženým účtováním opravných položek k pohledávkám a odpisu pohledávek, nejen že společnosti věrně a poctivě zobrazují skutečnost, ale mohou příznivě ovlivnit i svou daňovou povinnost prostřednictvím daňově účinných nákladů. Majitelé pohledávek přihlášených v insolvenčním řízení mají možnost finanční ztrátu zmírnit využitím opravy výše daně z přidané hodnoty. Tímto způsobem mohou za určitých podmínek získat zpět alespoň část odvedené daně z přidané hodnoty.

Existenčním rizikem je pro společnosti jejich vlastní zadluženost. Dlouhodobé splatnosti, nákladné stavební projekty, ale i platební neschopnost dlužníků nutí k využití cizích zdrojů k financování aktiv. Poměr vlastního a cizího kapitálu je zkoumán v rámci finanční analýzy ukazateli zadluženosti odrážející míru zadlužení společnosti, která je významná pro dostupnost úvěrů.

Vztahy na stavebním trhu a nestabilní politické prostředí prohlubují propad produkce stavebnictví. Tvrdý konkurenční boj o zakázky, přebytek stavebních kapacit, cenová válka za hranicí rentability vedou ke krachům a konkursům stavebních společností.

Obnova společností, které přežijí, bude trvat další roky.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je stručně popsat situaci na stavebním trhu pod tlakem hospodářské krize. Charakterizovat vlastnosti stavební výroby a stanovit základní ekonomické podmínky pro život stavebních společností odrážející se v účetnictví, daňovém zatížení, ale i finančním řízení této sféry národního hospodářství. Cílem práce je upozornit na rizika ohrožující sektor výstavby, stanovit nejzávažnější dopady na provozní i finanční činnost stavebních firem a provést analýzu zadluženosti stavební společnosti. V závěru zmíním návrh možných řešení, která by mohla přispět k zmírnění negativních účinků krize a stabilizaci stavebnictví.

2.2 Metodika

Bakalářská práce se skládá ze dvou na sebe navazujících částí. První teoretická část je na základě nastudovaných informací získaných z odborné literatury, zákonných právních předpisů a internetových zdrojů založena na deskripci ekonomických podmínek ve stavebnictví a analýze rizik vznikajících v tomto sektoru.

Zpracování druhé praktické části vychází z poskytnutých podkladů konkrétní společnosti. Získané informace jsou prostřednictvím teoretických poznatků analyzovány, aplikovány na řešení konkrétních případů zmiňovaných v teoretické části. Je provedena analýza zadluženosti společnosti. Grafické znázornění přispívá ke zjednodušení vysvětlení popisovaných jevů.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Hospodářská krize

3.1.1 Světová hospodářská krize od roku 2008

Krize let 2008-2009 zasáhla ekonomiku všech světadílů a znamenala nejtěžší ekonomický kolaps od světové hospodářské krize roku 1929. Od roku 2010 se finanční a hospodářský systém na celém světě znovu stabilizoval a konjunktura začala mít sílící tendenci. Přesto celá řada symptomů naznačuje, že nás finanční a ekonomická krize ještě i v budoucnu zaměstná. [1]

3.1.2 Období spotřebitelského růstu

Světová ekonomika vždy významně závisela na spotřebě produktů, které potřebujeme ke každodennímu životu. Jelikož tyto produkty pocházejí z největších ekonomik, světová ekonomika závisí převážně na spotřebě západního světa, která řídila světový ekonomický růst během uplynulých třiceti let. K expanzi světové ekonomiky bylo potřeba zvyšovat spotřebu. To bylo možné pouze za podmínky, že spotřebitelé museli získat více peněz k utrácení, nebo se musela stále snižovat cena produktů. Stalo se obojí. Výrobci snižovali ceny produktů. Aby mohli výrobci snižovat ceny, byli nuceni snižovat náklady. Za účelem snížení mezd přemístily své továrny do rozvojových zemí. Státy podepsaly dohody o volném obchodu, otevřely své trhy, zlevnily náklady na dopravu zboží po celém světě.

Snížení nákladů a podpora prodeje měla i nepříjemné průvodní jevy. Snížení pracovních míst v Severní Americe a Evropě. Naopak nelidské pracovní podmínky v továrnách v rozvojových zemích, neekologické zacházení s odpady, plundrování přírody pro získání přírodních zdrojů. Kvalita zboží upadala, zboží bylo navrženo tak, aby se rozbilo. Tímto způsobem se podporovala spotřeba.

Současně spotřebitelé západního světa, i když příjmy rostly pozvolna, začali sahat do svých úspor. Začali si více půjčovat. Půjčky byly poskytovány finančními společnostmi za podpory politiků a ekonomů. Méně půjček by znamenalo nižší spotřebu a ekonomický růst by se zpomalil. [2, s. 23-25]

V roce 2007 vyvrcholila ekonomická situace ve finanční krizi, která byla spuštěna především propadem cen nemovitostí na realitním trhu ve Spojených státech a vznikem dluhu z neregulovaných půjček. Následně přerostla v celosvětovou hospodářskou krizi.

3.1.3 Příčiny globální světové krize v roce 2007

První příčinou se stala **finanční krize**, která vznikla ve Spojených státech přeúvěrováním amerických domácností v systému půjček. Tato krize se následně velkou silou i rychlostí přelila do celého světa, neboť různé deriváty vydávané k těmto půjčkám byly nakupovány evropskými a asijskými bankami a fondy. Ve Spojených státech rostla platební neschopnost u těchto úvěrů, docházelo pochopitelně k jejich masivnímu přeceňování. V mnoha zemích pak následovala **krize úvěrová**.

Další příčinou se stala **krize poptávky** vyvolaná obecným poklesem spotřebitelských nálad. Důvodem nebyl snad ani tak reálný pokles příjmů rodin, jako spíše pocit strachu z přicházející krize a potřeba vytvoření finančních rezerv, než krize naplno udeří.

Finanční krize a krize poptávky přišly současně, dohromady vytvořily tyto děje směs, která se stala základem globální ekonomické krize započaté roku 2007. [3, s. 35-36]

3.1.4 Vliv hospodářské krize na stavebnictví v České republice

Stavebnictví je typické dlouhodobým charakterem svých výrobků, stacionárností místa výroby bez závislosti na exportu. Lze jej zařadit mezi základní činitele rozvoje české ekonomiky. Zajišťuje hmotný majetek státu i soukromého sektoru. Má podíl na úrovni společnosti, zanechává odkaz o její ekonomické síle, vkusu i sociálním citění.

České stavebnictví spolu se Slovenskem ztratilo koncem roku 2007 primát země s nejvyššími tempy růstu v Evropě. V roce 2008 se růst ve stavebnictví téměř zastavil a v roce 2009 se poprvé dostává do červených čísel. Nejvíce si pohoršila nebytová produkce s druhým nejvyšším propadem v Evropě. Na tento vývoj stavebnictví působilo i okolí, např. vývoj investic, nezaměstnanosti a inflace.

Struktura českého stavebnictví se v krátkém úseku podstatně změnila. Největší podíl na českém stavebnictví má inženýrská výstavba, jejíž podíl spíše sílí, naopak se snížil doposud vyšší podíl nebytové produkce. Výrazné podhodnocení podílu české bytové výstavby se nezměnilo. Tato situace odráží vývoj finančních prostředků na třech trzích stavební

produkce. Nejvíce prostředků je ve veřejných zdrojích (inženýrská a veřejná nebytová výstavba), následují podnikové prostředky (soukromá nebytová výstavba) a nejméně zdrojů je v domácnostech (bytová výstavba).

Příčiny rozdílné struktury stavebního trhu souvisejí s vývojem dostupnosti finančně kryté poptávky. Výrazný pokles poptávky v oblasti bytového trhu ovlivnil i pokles hypotečních úvěrů při zvýšení počtu nesplácených poptávek, což vedlo k nárůstu exekucí. [4]

Jakmile se dostaly do médií zprávy o krizi a tyto zprávy začaly být podporovány skutečným poklesem, začalo se vše primárně promítat do plánování společností. Ty začaly omezovat své výdaje, což omezilo i jistotu na trhu pracovních příležitostí. S tím souvisí následná poptávka soukromých osob po novém bydlení – všichni začali uvažovat dlouhodobě a měnit své plány. Pokles byl po nějaký čas vyrovnáván veřejným sektorem, který se do problémů začal dostávat až v průběhu delšího období. Jakmile došlo ke snížení příjmů ve státních rozpočtech, začalo se uvažovat o snižování i veřejných výdajů, což mělo dopad primárně na zahajování dalších staveb pro veřejný sektor. Tyto faktory pak zásadně ovlivnily právě propad stavební výroby. [5]

Dopady:

- snížení investic a poptávky po bytové a nebytové výstavbě
- významný pokles produkce a zakázek
- zvýšení konkurenčního boje
- nadměrné snižování cen až na ceny dumpingové decimující celý sektor
- snižování kvality stavebních prací realizovaných zakázek zapříčiněné snižováním nákladů
- zánik pracovních míst ve stavebnictví
- odchod absolventů i kvalifikovaných odborníků z oboru stavebnictví
- bankroty a insolvence stavebních firem

Firmy, které přežijí, budou potřebovat další roky k resuscitaci a udržení se na trhu. [6]

3.2 Ekonomika stavební firmy

3.2.1 Stavebnictví – část národního hospodářství

Stavebnictví má úlohu uspokojovat poptávku po investicích do nové výstavby nebo udržování kvality staveb v užívání. Stavebnictví vyžaduje velké objemy finančních prostředků, zejména na zakázky financované z veřejných zdrojů a je ukazatelem hospodářského růstu společnosti. Stavební výroba indikuje i výrobu v jiných odvětvích.

„Investice do stavebnictví ve svém nejširším významu investice jsou definovány jako obětování jisté současné hodnoty ve prospěch budoucí neisté hodnoty.“ [7, s. 5]

Vláda ovlivňuje investice prostřednictvím **úrokové sazby** (ovlivňuje náklady na kapitál - monetární politika) a **daňové soustavy** (fiskální politika - politika rozpočtová).

Investice do stavebnictví mohou být financované z různých zdrojů. Ze zdrojů **veřejných**, tj. státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí a strukturální fondy EU¹, **soukromých**, tj. finanční zdroje právnických a fyzických osob a **kombinovaných**. [7, s. 5]

3.2.2 Subjekty stavebního trhu

Účastníci stavebního trhu jsou **přímí** – investor, projektant, dodavatel, zhotovitel a **nepřímí** – stavební úřady, finanční instituce, konzultační a poradenské společnosti.

Investor: prostřednictvím výběrových řízení zadává poptávky s vymezenými podmínkami, na základě kterých zhotovitel sestavuje nabídky a uchází se o zakázky. Je také objednatel či odběratel, který financuje stavbu a stane se jejím majitelem či uživatelem.

Projektant: architekt, inženýr – osoba oprávněná dle zvláštních předpisů, která má zodpovědnost za průzkum, projektovou dokumentaci a za dohled nad výstavbou.

Zhotovitel: dodavatel pověřený provedením prací zajišťující dodávku stavby.

Rozvoj stavebnictví je závislý na finančních prostředcích, které má investor, ať vlastní či veřejné. [7, s. 10-11]

---

¹ EU – Evropská unie

3.2.3 Smluvní vztahy ve stavebnictví

V prostředí stavebního trhu vznikají závazkové vztahy mezi uvedenými subjekty. Zpravidla prostřednictvím smlouvy o dílo, ve které je stanovena alokace rizik a způsob řízení a organizace určitého výstavbového projektu. Jde o tzv. *investorskou smlouvu*. Další závazkové vztahy vznikají z *pojistných smluv*. V oblasti zajištění závazkového vztahu se jedná o bankovní záruky za splnění závazku nabídky, řádnou realizaci a odstranění záručních vad. [8, s. 9]

Změny ve smluvních vztazích ve vztahu na nové právní úpravy

Smluvní vztah je s účinností od 1. ledna 2014 řízen podle **Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (NOZ²)**, který nahrazuje Zákon č. 513/1991Sb., obchodní zákoník a Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Obsahuje změny s dopadem i na stavební činnost:

- jednotná regulace smluvního práva – odstranění duality závazkového práva v režimu občanského zákoníku nebo v režimu obchodního zákoníku
- přednost relativní neplatnosti³ před absolutní neplatností⁴ právních jednání
- možnost uzavření smlouvy při nepodstatných změnách či dodatcích v akceptaci, předsmluvní odpovědnost
- změny v regulaci obchodních podmínek, zavedení zákazu zneužití silnějšího postavení vůči slabší straně v hospodářském styku, subjektivizace počátku běhu promlčecí lhůty, právo sjednat delší či kratší promlčecí lhůtu
- změny u vybraných smluvních typů – zejména u smlouvy o dílo týkající se staveb (smlouva o zhotovení, opravě nebo úpravě stavby), změny u příkazní smlouvy [9, s. 79]

Smlouva o dílo

Smlouvu o dílo uzavírají účastníci stavebního trhu – zhotovitel a objednatel (investor) na dodávku stavebních prací, stavebního díla nebo provedení projektové a inženýrské činnosti. [7, s. 11]

---

² NOZ – nový občanský zákoník

³ Relativní neplatnost - právní úkon se považuje za platný až do okamžiku, kdy se oprávněná osoba této neplatnosti dovolá

⁴ Absolutní neplatnost - působí přímo ze zákona a není třeba se jí dovolávat, soud k ní vždy přihlíží

Smlouvu o dílo upravuje s účinností od 1. ledna 2014 Zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník § 2586 až §2635 (NOZ). „*Smlouvou o dílo se zhotovitel zavazuje provést na svůj náklad a nebezpečí pro objednatele dílo a objednatel se zavazuje dílo převzít a zaplatit cenu.*“ (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 2586 odst. 1) [10]

Smlouva o dílo zpravidla obsahuje ujednání o: smluvních stranách, předmětu plnění, době plnění díla, ceně předmětu plnění, platebních podmínkách, dokumentaci, staveništi, způsobu předání a převzetí díla, zárukách za kvalitu díla a reklamacích. [7, s. 11-13]

3.2.4 Stavební výroba

Stavební výrobou jsou chápány dodávky stavebních prací při výstavbě nových objektů a provádění oprav, modernizace a rekonstrukce stávajících staveb, které jsou v užívání. Stavební výroba má své specifické vlastnosti. Jedná se o **zakázkovou výrobu**: dodávky jsou určené známému odběrateli na základě objednávky vycházející z předem zpracované stavební dokumentace. **Hotový produkt je stacionární a výroba se přemísťuje**: výstavba, opravy, rekonstrukce a modernizace se provádějí na místě stavebního díla a výrobní kapacity se musí přemísťovat. **Organizace výrobního procesu je poměrně složitá**: ve výrobním procesu vystupuje více subjektů – zhotovitel, investor, zástupce investora (developer) nebo sdružení subjektů (zejména u náročných investičních akcí), projekční a inženýrské organizace, orgány a organizace státního dozoru. **Výrobní cyklus je delší**: délka výrobního cyklu je závislá na pracovních postupech využití výrobních kapacit, vzniká rozpracovanost. [7, s. 50-51]

Předmětem stavební výroby je **stavební dílo**.

„*Dílem se rozumí zhotovení určité věci, nespadá-li pod kupní smlouvu, a dále údržba, oprava nebo úprava věci, nebo činnost s jiným výsledkem. Dílem se rozumí vždy zhotovení, údržba, oprava nebo úprava stavby nebo její části.*“ (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník §2587) [10]

Stavební dílo je u zhotovitele vedeno jako **stavební zakázka** a má své jednotlivé fáze. **Fázi obchodní** - vyhledání zakázek, tvorba nabídek, účast ve výběrových řízeních, získání zakázek, **fázi přípravní** - příprava do výroby, zajištění výrobních zdrojů a harmonogram prací, **fázi realizační** – provedení zakázky a **fázi garanční** – předání zakázky, poskytnutí garance ze zákona.

3.2.5 Účetnictví

Účetnictví fyzických, právnických osob či jejich sdružení je regulováno následujícími právními předpisy:

- Zákon č. 563/1991Sb., o účetnictví
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Účetnictví slouží k zachycení hospodářských jevů a jejich uspořádání z časového a věcného hlediska. Předmětem je proto sledování stavu a pohybu majetku a závazků, jiných aktiv a pasiv a zajišťování výsledku hospodaření. [11, s. 7-8] Poskytuje podklady pro zjištění základu daně z příjmu z výsledku hospodaření a sestavení daňového přiznání. [11, s. 8]

Účetní specifika stavebnictví

Jedním ze specifík stavebnictví je periodický způsob účtování o zásobách způsobem B a zakázková výroba. Na tento způsob účtování navazuje neméně jednoduché účtování nedokončené výroby – rozpracovanosti stavebních zakázek.

1. Účtování o zásobách způsobem B

Účetní jednotka účtující o zásobách způsobem B v průběhu účetního období účtuje složky pořizovací ceny nakupovaných zásob přímo do nákladů. Při uzavírání účetních knih se počáteční stavy příslušných účtů zásob převedou na vrub příslušných nákladových účtů, následně se skutečný stav zásob podle evidence o zásobách zaúčtuje na vrub příslušného účtu zásob souvztažně s příslušným nákladovým účtem. Při používání způsobu B je nutné vést evidenci o zásobách tak, aby bylo možné prokázat stav zásob v ocenění i v průběhu účetního období. Pro vedení evidence zásob a účtování je nutné sestavit *vnitřní účetní směrnici*. [11, s. 81-82] Postupy účtování o zásobách dále upravuje *Český účetní standard č. 015*.

2. Zakázková výroba

U zakázkového způsobu výroby jsou provozní náklady členěny druhově dle konkrétních stavebních zakázek – jednotlivých stavebních děl nebo projektů. Zásoby vytvořené vlastní činností, ve stavebnictví jsou tímto jednotlivá stavební díla, se oceňují *vlastními náklady*, při účtování způsobem B o zásobách, *skutečnou výší nákladů*.

3. Nedokončená výroba

Pro zajištění věcné srovnatelnosti mezi náklady a výnosy je nutná úprava provozních výnosů zaúčtováním nedokončené výroby na účet 61 – *Změna stavu zásob vlastní činnosti*. [12, s. 57-59] Při uplatnění způsobu B se o zásobách vlastní činnosti v průběhu účetního období neúčtuje, k účetnímu zápisu dojde až k rozvahovému dni při uzavírání účetních knih a to zápisem MD 12x/D 61x. Je zřejmé, že zásoby vlastní činnosti – stav nedokončené výroby ovlivňují účetní a návazně i daňový výsledek. [11, s. 484-485]

Vznik nedokončené výroby

Pokud účetní jednotka fakturuje smluvenými dílčími měsíčními fakturacemi – nevzniká nedokončená výroba, neboť vynaložené náklady na stavbu (zachycené v nákladech) jsou plně kompenzovány výnosy v cenách fakturace dle rozpočtu. Protože je práce účtována rozpočtovanou cenou, vykazuje tak účetní jednotka průběžně i svůj hospodářský výsledek. Naopak při fakturaci za celé stavební dílo až po předání vzniká k rozvahovému dni nutnost účtovat nedokončenou výrobu.

Oceňování nedokončené výroby

Oceňování zásob nedokončené výroby vychází z § 25 Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, přičemž zásoby vytvořené vlastní činností jsou oceňovány *vlastními náklady*.

Pojem **zásoby nedokončené výroby** vykládá Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví § 9 odst. 2 písm. a) jako: „*produkty, které prošly jedním nebo několika výrobními stupni a nejsou již materiálem, nejsou však dosud hotovým výrobkem; tato položka rovněž obsahuje nedokončené činnosti, při nichž nevznikají hmotné produkty,*“ [13]

Z definice ocenění zásob nedokončené výroby vyplývá, že v průběhu výstavby, kdy stavba není dokončena, by účtování o nedokončené výrobě na dané stavební akci mělo být ziskově neutrální. Veškerý zisk z následného prodeje stavby by měl být realizován v účetním období, kdy dojde k realizaci tj. prodeji stavby. [14]

3.2.6 Daňová problematika

Stavební činnost podléhá zdanění **daněmi přímými i daněmi nepřímými**, což výrazně zasahuje do finanční situace stavebních firem. Jedná se především o zdanění daní z příjmů a daní z přidané hodnoty.

a) Daň z příjmů

Podmínky a postupy pro výpočet daně z příjmů stanovuje Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Účetní výsledek hospodaření před zdaněním se dále upravuje na základ daně o položky zvyšující a snižující základ daně. Takto zjištěný základ daně lze dále snížit o odčitatelné položky stanovené zákonem. Z výsledného základu daně stanovíme daňovou povinnost, kterou je možné snížit o slevy na dani, maximálně do výše daňové povinnosti.

Výše daňového zatížení pro rok 2014 zůstává stejná jako v roce 2013, a to pro **fyzické osoby ve výši 15 %, pro právnické osoby ve výši 19 %**.

a) Daň z přidané hodnoty

Ve vztahu k zákonu o dani z přidané hodnoty budou zmíněny nejvýznamnější právní úpravy pro uplatnění daně z přidané hodnoty v tuzemské výstavbě.

Právní předpisy:

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

1. Místo plnění u služby vztahující se k nemovité věci

Místo plnění u služby vztahující se k nemovité věci upravuje Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH⁵ § 10, podle kterého je místem plnění *místo, kde se předmětná nemovitá věc nachází*.

---

⁵ DPH – daň z přidané hodnoty

2. Uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost přiznat daň

Uskutečnění zdanitelného plnění ve výstavbě upravuje Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH § 21 odst. 5 písm. a) a odst. 8.

Při poskytnutí zdanitelného plnění podle smlouvy o dílo se považuje zdanitelné plnění za uskutečněné v *den, kdy je dílo nebo jeho dílčí část převzato a předáno*. Každé dílčí plnění se považuje za samostatné zdanitelné plnění, které je uskutečněné dnem uvedeným ve smlouvě. [15, s. 39]

3. Sazba daně u výstavby

Sazbu daně z přidané hodnoty pro stavební činnost upravuje Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH § 48 a § 48a. Předepisuje uplatňování *základní sazby daně*, ale za podmínek uvedených v těchto ustanoveních lze uplatnit *sníženou sazbu daně*.

Pro účely zákona je nutné rozlišit poskytnutí stavebních a montážních prací spojených:

- a) se **změnou dokončené stavby** bytového domu, rodinného domu nebo bytu, včetně jejich příslušenství – *opravy, rekonstrukce a modernizace*.
- b) s **výstavbou stavby** včetně příslušenství - *vznik nových objektů*, tj. bytu, rodinného domu, bytového domu, bytu pro sociální bydlení, rodinného domu pro sociální bydlení, bytového domu pro sociální bydlení nebo ostatních staveb pro sociální bydlení. [16, s. 34]

Zákon o DPH upřesňuje pojmy označující bytovou výstavbu a stavby pro sociální bydlení:

- a) **bytová výstavba** (Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH § 48 odst. 2)
- *bytový dům, rodinný dům, byt*
- b) **stavby pro sociální bydlení** (Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH § 48a odst. 4 až 7)
- *byt pro sociální bydlení, rodinný dům pro sociální bydlení, bytový dům pro sociální bydlení, ostatní ubytovací zařízení a zařízení sloužící k pobytu (např. školy)*

Podrobně upřesňuje základní pojmy a pravidla pro výstavbu *Informace k uplatňování zákona o DPH u výstavby po 1. 1. 2008 č. j. 18/21492/2008-181*.

U bytové výstavby se uplatní snížená sazba daně při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených:

- **pouze se změnou dokončené stavby a opravou** bytového domu, rodinného domu a bytu včetně příslušenství a části jiné stavby určené k bydlení, pokud se nezmění vymezení bytového domu, rodinného domu a bytu. [16, s. 33]

U staveb pro sociální bydlení se uplatní snížená sazba daně při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených:

- s výstavbou staveb pro sociální bydlení včetně příslušenství (nových)
- se změnou nebo opravou dokončené stavby pro sociální bydlení včetně příslušenství
- se změnou staveb neurčených k bydlení na stavbu pro sociální bydlení

4. Režim přenesení daňové povinnosti

Režim přenesení daňové povinnosti se stavebních společností dotýká ustanovením Zákona č. 235/2004 Sb., o DPH § 92e při poskytování stavebních nebo montážních prací, které podle sdělení Českého statistického úřadu o zavedení Klasifikace produkce (CZ-CPA)⁶ odpovídají číselnému kódu 41-43 platnému od 1. ledna 2008. Použije se pro zdanitelné plnění, které je uskutečněno pro **jiného plátce** s místem plnění v tuzemsku.

V režimu přenesení daňové povinnosti je povinen přiznat a zaplatit daň plátce, pro kterého bylo zdanitelné plnění uskutečněno ke dni uskutečnění zdanitelného plnění. Plátce vystaví **daňový doklad**, na který uvede přesné sdělení „**daň odvede zákazník**“.

Zákon o DPH ukládá plátcovi dodavateli i plátcovi příjemci zdanitelného plnění vést **evidence** o zdanitelných plněních v tomto režimu. Evidence má předepsané náležitosti a výpis z této evidence spolu s daňovým přiznáním k dani z přidané hodnoty podává plátce příslušnému správci daně, ale pouze elektronicky. Tento výpis musí být ve formátu a struktuře XML⁷.

Jedním z problému pro plátce je správné zařazení montážních prací podle Klasifikace produkce (CZ-CPA) a v případě, že si není zcela jist, zda má použít režim přenesení daňové povinnosti, je v zákoně o DPH zaveden institut „**dobré víry**“. Z něj vyplývá, pokud plátce uskutečňující plnění použije režim přenesení daňové povinnosti, pak u plátce příjemce toto plnění také podléhá režimu přenesení daňové povinnosti. [17, s. 34]

⁶ Klasifikace produkce CZ-CPA – třídění ekonomických činností podle číselných kódů ve stanovené struktuře

⁷ XML - Extensible Markup Language, česky *rozšiřitelný značkovací jazyk* je obecný softwarový značkovací jazyk

3.3 Rizikové faktory a negativní dopady krize na ekonomickou činnost stavebních firem

V důsledku hospodářské krize započaté v roce 2008 jsou dopady na ekonomickou činnost stavebních firem obrovské. Nejen velký propad uskutečněných zakázek a propad zisků stavebních společností, ale i neschopnost splácet své závazky a uspokojovat pohledávky, a tímto udržovat finanční zdraví společnosti, způsobuje problémy, které dnes zaměstnávají vedoucí pracovníky stavebních firem. Cílem této části je snaha uvést ekonomické, účetní a daňové aspekty související s rizikovými faktory významně zasahující činnost stavebních firem v období recese.

Rizika

Z výčtu rizik, která ovlivňují ekonomické vztahy, např. riziko manažerské neodpovědnosti, rizika politická, rizika moderních trhů, rizika pohybu úrokových měr, riziko likvidity jako zásadní pro stavebnictví bude podrobně zmíněno riziko platební neschopnosti.

3.3.1 Riziko platební neschopnosti dlužníků

Obecně platí, že platební neschopnost je neschopnost dlužníka dostát svým závazkům včas a v plném rozsahu. Je třeba odlišovat tento pojem od platební nevůle.

1. Platební nevůle – špatná platební morálka

Při platební nevůli existují na straně dlužníka disponibilní zdroje, které mu umožňují uhradit dluh, ale dlužník využívá možnosti zadržet peníze, neboť klady převyšují zápory z tohoto jednání. Většina dlužníků využívá možnosti získávat bezplatný obchodní úvěr. V období krize se ve stavebnictví platební morálka radikálně zhoršila, přičemž mezi největší dlužníky paradoxně patří stát. To by sice mělo teoreticky zasahovat pouze velké společnosti, ale i ony přenášejí tento problém na své subdodavatele. V současné době jsou zaznamenány ve stavebnictví fakturace s neobyčejnými lhůtami splatnosti, jako je i 240 dnů. V takovém případě jde prakticky o platební nevůli. Evropská unie podniká kroky prosadit jednotná pravidla zakazující některé praktiky, které jsou vyjádřením diktátu velkých společností nad malými a středními firmami, mimo jiné také nastavování v oblasti platebních podmínek. Je nutné připomenout, že dnes právě i platební podmínky tvoří významnou součást konkurenceschopnosti firmy. [3, s. 84-85]

Posunem k zlepšení platební morálky je ustanovení Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 1963 s účinností od 1. ledna 2014, které upravuje splatnost ceny za dodané zboží nebo službu za úplaty do třiceti dnů od doručení faktury nebo obdržení zboží nebo služby, a to ode dne, který nastane později. Smluvní strany mohou dohodnout splatnost delší než šedesát dnů, „pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé“ (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 1963 odst. 2). [10] To však není možné v závazkovém vztahu s veřejnoprávní korporací, kde splatnost nesmí přesáhnout šedesát dní.

Praxe ukáže, do jaké míry budou v rámci konkurenčního boje stavební firmy ochotny sjednávat dobu splatnosti, která nebude **hrubě nespravedlivá** a do jaké míry má toto ustanovení donucující povahu, pokud Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 1725 zanechává smluvním stranám vůli určit si obsah smlouvy.

Pro podnik v období krize platí nutnost věnovat mimořádnou pozornost vývoji platební morálky odběratelů, podrobovat ji pravidelné analýze a při objevení se problému pečlivě zkoumat situaci konkrétního dlužníka v časovém předstihu a zavádět opatření zamezující vzniku pohledávek po splatnosti nebo dokonce nedobytných pohledávek. [3, s. 86]

2. Úpadek dlužníka

Úpadek dlužníka je upravován Zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Úpadek lze charakterizovat dvěma formami:

- a) *platební neschopností*
- b) *předlužením*

Úpadek dlužníka se řeší formou soudního řízení, označované jako *insolvenční řízení*. [18, s. 11-12]

Insolvenční řízení

Insolvenční řízení je zahájeno podáním návrhu insolvenčnímu soudu, účinky nastávají okamžikem zveřejnění vyhlášky, kterou je oznámeno zahájení insolvenčního řízení.

Způsoby řešení úpadku určuje Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení § 4 odst. 1 (insolvenční zákona):

- a) **konkurs** – zpeněžení majetkové podstaty a následné uspokojení věřitelů z dosaženého výtěžku
- b) **reorganizace** – uspokojení věřitelů z prostředků získaných realizací reorganizačního plánu, při nedodržení podmínek může dojít k přeměně na konkurs
- c) **oddlužení** – lze pouze u nepodnikajícího subjektu, uspokojení věřitelů zpeněžením majetku jednorázově nebo posloupně plněním splátkového kalendáře
- d) **zvláštní způsoby řešení úpadku** [19, s. 26-27]

Insolvenční řízení z pohledu věřitele

Věřitelé ve stanovené lhůtě podáním přihlášky uplatňují své pohledávky, které jsou uspokojovány podle způsobu řešení úpadku. Přihlášku pohledávky je možné podat na formuláři, který má povinnou formu a je zveřejněný na portále www.justice.cz. Dále dochází k přezkoumání přihlášených pohledávek určeným insolvenčním správcem z hlediska formálních i věcných náležitostí a vyzvání dlužníka k vyjádření k přihlášeným pohledávkám. Správce sestaví seznam přihlášených pohledávek, který zveřejní insolvenční soud nejpozději 15 dnů před dnem konání přezkumného jednání o nich. V přezkumném jednání mohou být přihlášené pohledávky popřeny z důvodu pravosti (promlčení), výše nebo pořadí. Pokud věřitel uplatní neopodstatněnou pohledávku, která činí méně jak 50 % přihlášené částky, věřitel ztrácí nárok na uspokojení celé pohledávky a uhradí finanční sankci v hodnotě částky převyšující zjištěnou pohledávku. [18, s. 183-184]

3.3.2 Dopady platební neschopnosti dlužníků na pohledávky věřitelů

Pohledávku lze definovat jako právo věřitele žádat na dlužníkovi majetkovou hodnotu. V recesi často zažívají podnikatelé situaci, kdy odběratel pohledávku uhradil se zpožděním, uhradil ji pouze částečně, nebo ji neuhradil vůbec. Tato situace má nepříznivý dopad na stav finančních prostředků a může být i likvidační. Aktivní analýza pohledávek je v době krize zásadní při řízení finanční situace firmy.

Promlčení pohledávek ovlivňuje rozhodnutí o daňové účinnosti operací s pohledávkou. **Délka promlčecí lhůty je obecně tříletá** od 1. ledna 2014. Promlčecí lhůtu lze za podmínek stanovených zákonem prodloužit. Promlčení pohledávky neznamená její zánik, ale operace s pohledávkou před jejím promlčením mohou být daňově výhodné. Nezaniká ani právo na její plnění, nelze jej však vymáhat soudem.

Operace s nedobytnými pohledávkami:

1. Odpis pohledávky

Odpis pohledávky, pro který se může účetní jednotka rozhodnout kdykoliv, je **daňově neúčinným nákladem**, ale za podmínek stanovených Zákonem č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů § 24 odst. 2 písm. y) zákona o dani z příjmů může být odpis pohledávky **daňově účinným nákladem**. [20, s. 48]

Daňově účinný odpis lze také uplatnit u pohledávky kryté zákonnými opravnými položkami vytvořenými v souladu s ustanoveními zákona o rezervách. Odpis takovéto pohledávky je daňově účinným do výše vytvořené opravné položky, která je následně zrušena. [20, s. 49]

Účtování odpisu pohledávky je upraveno ČÚS⁸ č. 019 na vrub účtu č. 546 – *Odpis pohledávky*, přičemž analyticky je oddělen odpis daňově účinný a daňově neúčinný a ve prospěch účtu č. 311 – *Odběratelé*.

2. Opravné položky k pohledávkám

Opravné položky k pohledávkám vyjadřují přechodné snížení hodnoty pohledávky. Na zvážení účetní jednotky je, zda se jedná o trvalé snížení hodnoty pohledávky a bude účtován odpis, nebo se jedná o dočasné snížení hodnoty pohledávky a bude účtována opravná položka. V úvahu vezme ale i další faktory. Pokud je pohledávka odepsána, z účetnictví trvale zmizí. Pokud by v budoucnu bylo možné odpis pohledávky uplatnit jako daňový náklad, tento postup již není možný. Ale pokud je k pohledávce vytvořena opravná položka, pohledávka v účetnictví stále existuje, opravnou položku lze kdykoliv zrušit a pohledávku odepsat jako daňově účinný náklad. Dalším faktorem je možnost daňového zvýhodnění tvorby opravných položek za určitých podmínek. [20, s. 50]

Opravné položky rozlišujeme:

- *účetní* – tvořené na základě účetních metod a zásad účetnictví, nemají daňový dopad
- *zákonné* – daňové - ovlivňují základ daně z příjmu

Tvorbu zákonných opravných položek upravuje Zákon č. 583/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

---

⁸ ČÚS – český účetní standard

Zákonné opravné položky, jejichž tvorba je daňově účinným nákladem, lze tvořit k rozvahové hodnotě nepromlčených pohledávek splatných po 31. prosinci 1999 a zaúčtovaných podle platných předpisů. Rozvahovou hodnotou je jmenovitá hodnota pohledávky nebo pořizovací cena včetně DPH.

a) Zákonné opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994

Opravné položky lze tvořit až do výše 20% neuhrazené hodnoty pohledávky, přičemž rozvahová hodnota při vzniku nesmí přesahovat částku 200 000 Kč a jsou po splatnosti více než 6 měsíců.

Vyšší tvorba opravných položek je možná, pokud bylo zahájeno rozhodčí, soudní či správní řízení a pohledávka je po splatnosti více než:

- 12 měsíců – maximální výše tvorby opravných položek 33 % rozvahové hodnoty
- 18 měsíců - maximální výše tvorby opravných položek 50 % rozvahové hodnoty
- 24 měsíců - maximální výše tvorby opravných položek 66 % rozvahové hodnoty
- 30 měsíců - maximální výše tvorby opravných položek 80 % rozvahové hodnoty
- 36 měsíců - maximální výše tvorby opravných položek 100% rozvahové hodnoty

Pokud rozvahová hodnota přesahuje částku 200 000 Kč, je tvorba opravné položky ve výši 20 % podmíněna kromě 6 měsíční lhůty také zahájením rozhodčího, správního či smírčího řízení. [20, s. 50-51]

b) Zákonné opravné položky k pohledávkám do 30 000 Kč

Dále je možné tvořit opravnou položku k pohledávkám až ve výši *100 % neuhrazené rozvahové hodnoty bez příslušenství*, pokud u pohledávek nejsou tvořeny opravné položky podle jiných ustanovení zákona o rezervách, rozvahová hodnota pohledávek bez příslušenství při vzniku nepřesahuje 30 000 Kč, pohledávka je po splatnosti více než 12 měsíců, celková hodnota pohledávek bez příslušenství vůči stejnému dlužníkovi nepřesáhne částku 30 000 Kč za dané zdaňovací období. Pohledávky nesmí být: účetně odepsané, za společníky, za akcionáře, za členy družstev, za upsaný vlastní kapitál a mezi osobami spojenými. [21, s. 112]

c) **Zákonné opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení**

Lze tvořit opravné položky až do 100 % rozvahové hodnoty pohledávek přihlášených u soudu ve lhůtě od zahájení insolvenčního řízení do konce lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o úpadku. Tvořit opravnou položku lze pouze v období, za které se podává daňové přiznání, pokud v něm došlo k přihlášení pohledávky. Opravné položky se zruší podle výsledků insolvenčního řízení nebo pokud insolvenční správce, či jiná oprávněná osoba pohledávku účinně popře. [22, s. 114-115]

Účtování opravných položek

Tvorba opravných položek zákonných je účtována ve prospěch účtu č. 558 - *Změna stavu zákonných opravných položek* a na vrub účtu č. 391- *Opravná položka k pohledávkám*, tvorba opravných položek účetních je účtována ve prospěch účtu č. 559 – *Změna stavu opravných položek* a na vrub účtu č. 391 – *Opravná položka k pohledávkám*. Účet č. 391 je analyticky rozlišen podle druhu opravných položek.

3. Oprava výše daně z přidané hodnoty u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení

Ustanovení Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty § 44 umožňuje plátcům DPH, kterému při uskutečnění zdanitelného plnění vůči jinému plátcovi vznikla povinnost přiznat a zaplatit daň a stále eviduje neuhrazenou pohledávku vzniklou z tohoto plnění, provést opravu výše daně na výstupu z hodnoty zajištěné pohledávky:

- která vznikla nejpozději 6 měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku, dosud nezanikla, dlužník je plátcem DPH, dlužník se nachází v insolvenčním řízení a soud rozhodl o prohlášení konkursu na majetek dlužníka, věřitel přihlásil pohledávku ve lhůtě stanovené rozhodnutím soudu o úpadku, pohledávka byla zjištěna v insolvenčním řízení, věřitel doručil daňový doklad vystavený podle Zákona č. 235/2004 Sb., o DPH § 46 dlužníkovi a věřitel a dlužník nejsou a nebyli v době vzniku pohledávky osobami kapitálově spojenými, osobami blízkými a nepodnikají společně ve sdružení.

Opravu výše daně provede věřitel nejdříve ve zdaňovacím období, kdy byly splněny podmínky, nejpozději do tří let od konce zdaňovacího období uskutečnění původního zdanitelného plnění. Oprava výše daně je samostatné zdanitelné plnění uskutečněné ve zdaňovacím období, kdy byl daňový doklad doručen dlužníkovi.

Oprava výše daně na výstupu je účtována ve prospěch účtu č. **343 – Daň z přidané hodnoty** a na vrub účtu č. **648 – Ostatní provozní výnosy** jako zdanitelný výnos. [21, s. 137-138]

3.3.3 Riziko zadluženosti stavebních firem

Zadluženost lze definovat jako skutečnost, že firma používá k financování svých aktiv a činností cizí zdroje. U velkých a středních stavebních společností nepřichází v úvahu, že by byly schopny financovat veškerá svá aktiva z vlastního kapitálu, nebo naopak pouze z cizího kapitálu. [22, s. 165] Cizí kapitál je pro stavební společnosti především zdrojem prostředků pro překlenutí období od předání díla či služby po inkasování peněžních prostředků, které v současné době může trvat až 120 dní podle smluvené splatnosti. Dalším neméně podstatným a rizikovým faktorem jsou pozastávky a zádržné ze smluvní ceny za dílo po dobu do odstranění vad a nedodělků a po dobu záruky. Tato forma jištění investora se pohybuje ve výši 5 – 10 % z ceny díla a splatnost je obvykle pětiletá. Není však možné krytí dlouhodobých splatností pouze z cizích zdrojů a společnosti musí při výpočtu ceny díla brát v úvahu i faktor času.

Poměr vlastního a cizího kapitálu je různý podle oboru činnosti. Podle obecné zásady platí, že vlastní kapitál má být pokud možno vyšší než cizí, který je nutné splatit.

Finanční slabost společnosti vyjadřuje nízký poměr vlastního kapitálu k cizímu a je ohrožením stability. Jestliže vlastníci zajišťují menší podíl celkového investovaného kapitálu, riziko podnikání nesou věřitelé, což vede k obtížím při získávání úvěru. [22, s. 166]

Problém získání úvěru a zdražování cizích zdrojů je jedním z dopadů zadluženosti stavebních společností, které by měly regulovat zadluženost i prostřednictvím následujících ukazatelů:

Ukazatelé zadluženosti:

Ukazatel věřitelského rizika = cizí zdroje / aktiva celkem × 100

- ukazatel celkové zadluženosti (Debt Ratio)
- cizí zdroje zahrnují: rezervy, krátkodobé závazky, dlouhodobé závazky, bankovní úvěry a výpomoci a ostatní pasiva

- podíl by měl činit 50 %, větší představuje převahu cizích zdrojů, tj. vyšší zadluženost; věřitelé mají zájem o co nejnižší hodnoty ukazatele

Kvóta vlastního kapitálu = vlastní kapitál / celková aktiva × 100

- koeficient samofinancování (Equity Ratio)
- vyhodnocení je individuální se znalostí konkrétní firmy

Míra zadluženosti = cizí kapitál / vlastní kapitál × 100

- ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu (Debt-Equity Ratio)
- u stabilních společností se akceptovatelná zadluženost pohybuje od 80 % do 120 %

Míra finanční samostatnosti = vlastní kapitál / cizí kapitál × 100

- kolik korun vlastního kapitálu připadá na jednu korunu použitých cizích zdrojů
- hodnota kolem 100 % [18, s. 173-177]

Úrokové krytí = provozní výsledek hospodaření / nákladové úroky

- provozní výsledek hospodaření – zisk před úroky a zdaněním (EBIT)
- kolikrát zisk pokrývá nákladové úroky [22, s. 167]

Míra zadlužení společnosti je jen částí analýzy finančního rizika, která odráží finanční stránku hospodaření společnosti. V rámci analýzy finančního rizika je pro společnosti neméně důležité zkoumat finanční stabilitu a finanční riziko ztráty.

Dopady

Významným dopadem zadluženosti pro stavební společnosti jsou drahé a nedostupné úvěry, odvracení odběratelů i dodavatelů, ale i zaměstnanců. Společnostem hrozí také vznik ztráty, která představuje jistý peněžní dluh, který bude nutno dříve či později uhradit, jinak firma bude čelit exekučnímu nebo dokonce insolvenčnímu řízení. [23, s. 49]

3.3.4 Riziko vztahů na stavebním trhu a rizika politická

Konkurenční boj

Rychlý neočekávaný pokles produkce za rok 2013 je hlavním důvodem, proč dochází k většímu tlaku na účastníky stavebního trhu a k zesílení konkurenčního boje. **Příčiny** pramení jednak z nedostatku privátních investic, ale i ze strany veřejných investorů. Nečekané problémy vznikly s veřejnými zakázkami v důsledku pádu vlády. Projevila se nejistota ohledně budoucího vývoje, pozastavilo se rozhodování o důležitých investicích a řešení dočerpání fondů z EU. Z důvodu předčasných voleb nedošlo také k očekávanému zvýšení investic v rámci předvolební kampaně. Radikální škrty a omezení veřejných investic, kterými vláda řešila prohlubující se propad ekonomiky, také značnou měrou přispěly k negativním dopadům.

Cenová válka

Ve stavebnictví dochází k přebytku stavebních kapacit a soutěžení za minimální ceny, k cenové válce, obvykle končící za hranicí rentability. Stavbu realizovanou před krizí jsou v současné době společnosti ochotny realizovat za cenu až o čtvrtinu nižší. Realizace zakázek za někdy i dumpingové ceny se odráží v kvalitě stavebních prací. K této skutečnosti nemalou měrou přispívají také hodnotící kritéria u výběrových řízení veřejných zakázek.

Dopady na stavebnictví

Dopady na stavebnictví jsou obrovské. Celý sektor prochází podstatným zeštíhlením, spouští se ve větší míře úpadky stavebních společností, na které navazuje i snížení pracovních míst v oboru a odchod i vysoce kvalifikovaných pracovníků. Dopady zasahují také další odvětví průmyslu, dopravy a služeb. Společnosti, které přežijí, budou potřebovat další roky k obnově. [6, s. 71]

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Společnost ENERGIS 92, s. r. o.

Teoretická část práce je věnována analýze dopadů hospodářské krize na stavební společnost ENERGIS 92, s. r. o., ve které působím šestým rokem na pozici účetní.

4.1.1 Základní identifikační údaje společnosti

Obchodní název:	ENERGIS 92, s. r. o.
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Sídlo:	Šimkova 904, Hradec Králové, PSČ 500 03
Identifikační číslo:	632 18 691
Datum zápisu do obchodního rejstříku:	7. dubna 1995
Základní kapitál:	100 000 Kč

Obrázek č. 1 : Logo společnosti

4.1.2 Hlavní předmět podnikání společnosti

Společnost ENERGIS 92, s. r. o. se zabývá následujícími podnikatelskými činnostmi:

- projektovou činností v investiční výstavbě
- montážemi technologických celků
- nákupem zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodejem
- zprostředkováním obchodní činnosti a služeb

- činností technických poradců v oblasti energetiky
- vodoinstalatérstvím, topenářstvím
- montážemi, opravami, rekonstrukcemi, revizemi a zkouškami vyhrazených tlakových zařízení a periodickými zkouškami nádob na plyny
- montážemi, revizemi, opravami a zkouškami vyhrazených plynových zařízení a plněním nádob plyny
- výrobou kovových konstrukcí, kotlů, těles a kontejnerů

4.1.3 Historie a poslání společnosti

Společnost ENERGIS 92, s. r. o. byla založena v roce 1995 ing. Jaromírem Doležalem starším a ing. Jaromírem Doležalem mladším v Hradci Králové za účelem projektování energetických a vodních staveb. V roce 1997 svou činnost rozšířila i na realizaci projektovaných staveb. Během několika let se podíl jednotlivých činností změnil a v současné době společnost ENERGIS 92, s. r. o. vystupuje na trhu především jako dodavatelská společnost v oblasti energetických staveb s vlastní projekční a inženýrskou složkou.

Hlavním cílem a posláním společnosti je komplexní realizace energetických staveb, kterou lze rozčlenit na dvě hlavní činnosti, v rámci kterých jsou poskytovány následující služby:

projekční a poradenská činnost

- konzultace, poradenství v oblasti financí, investic, smluvního zajištění
- studie, koncepce řešení, energetické generely
- projekty pro územní, stavební řízení, realizační projektová dokumentace
- inženýring, energetické audity
- zpracování provozně ekonomického vyhodnocení tepelných provozů

realizace staveb

- dodávky a montáže kotelen a výměňkových stanic na klíč
- dodávky a montáže tepláren včetně plynových kogenerací
- dodávky a montáže zařízení na spalování biomasy a obnovitelných paliv
- dodávky a montáže vzduchotechnických a klimatizačních systémů

- dodávky a montáže systémů ÚT⁹ a TUV¹⁰
- dodávky a montáže plynových potrubí, plynových zařízení, úpraven vody [24]

4.1.4 Kvalita a ISO

Od roku 2002 je společnost ENERGIS 92, s. r. o. certifikována podle normy ISO 9001 : 2008¹¹. Politiku jakosti zaměřuje společnost na potřeby klientů a schopnost řešit i nejsložitější problémy a maximálně uspokojit požadavky zákazníků. Společnost se zřetelem na platnou legislativu a další požadavky bere při rozhodování ohledy na životní prostředí a jeho ochranu.

4.1.5 Orgány společnosti a společníci

Statutárním orgánem společnosti je jednatel, který je zároveň jediným společníkem. Vlastní podíl vkladu ve výši 100 % a je oprávněn jednat za společnost.

4.1.6 Zaměstnanci

Tabulka č. 1: Počet zaměstnanců v letech 2009-2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zaměstnanců	22	21	21	22	24

Zdroj: Práce autora

Společnost ENERGIS 92, s. r. o. se řadí mezi malé a střední společnosti. Vzdělání zaměstnanců se pohybuje na vysoké úrovni, převážně vysokoškolské a úplné střední s maturitou. I přes krizi ve stavebnictví je počet zaměstnanců stabilní. Společnost klade důraz na kvalifikaci, proto jsou zaměstnanci povinni absolvovat periodická školení prohlubující technické znalosti. Dále se zaměstnanci účastní vzdělávacích projektů zaměřených na využívání softwarových produktů a jazykových kurzů.

4.1.7 Ekonomický vývoj společnosti v letech 2006 – 2009

V letech 2006 až 2009 hospodářský výsledek po zdanění společnosti ENERGIS 92, s. r. o. vzrůstal, což bylo obrazem celkového stoupajícího trendu ekonomiky ve stavebnictví.

⁹ ÚT – ústřední vytápění

¹⁰ TUV – teplá užitková voda

¹¹ ISO 9001 : 2008 – norma pro systém managementu řízení kvality

Tabulka č. 2: Výsledek hospodaření po zdanění v letech 2006 – 2009 v tis. Kč

Rok	2006	2007	2008	2009
VH po zdanění	834	1053	1218	8259

Zdroj: Práce autora

Nálada k investování v privátním i veřejném sektoru byla velmi příznivá, rostl objem poptávek a zrealizovaných zakázek. V roce 2009, kdy české stavebnictví poprvé postihl významný propad produkce, společnost ENERGIS 92, s. r. o. zaznamenala vysoký výsledek hospodaření. Maximálního zisku bylo dosaženo prodejem pozemků.

V tomto úspěšném období společnost zahájila investiční záměr vybudovat vlastní administrativní zázemí. Za podpory EU v rámci dotačního programu podpory drobného podnikání „Implementace informačních technologií“ se podařilo profinancovat pořízení hardwarového vybavení.

Společnost v rámci tvorby dobrých zaměstnaneckých vztahů poskytuje svým zaměstnancům výhody formou benefitů, jako je příspěvek na stravování, příspěvek na rekreaci, příspěvek na životní pojištění, odměny při životních a pracovních výročích.

Období roku 2006 až 2009 bylo ekonomicky nejstabilnějším obdobím společnosti.

4.2 Dopady krize na činnost společnosti

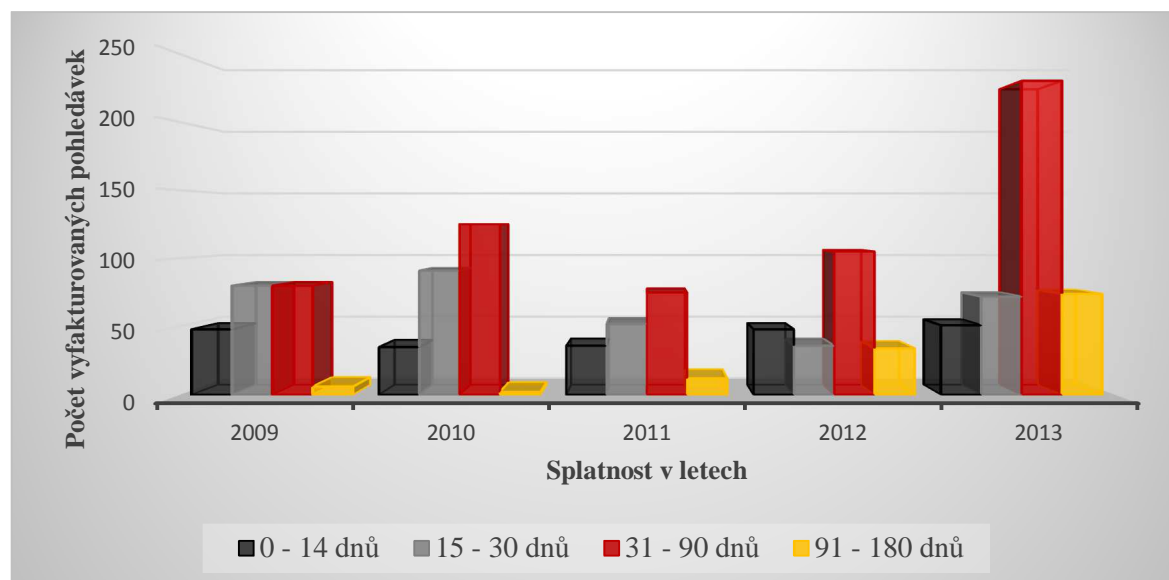
V letech 2010 až 2013 hospodářská krize jednoznačně ovlivnila hospodářské výsledky společnosti ENERGIS 92, s. r. o. Významně se snížil počet poptávek s vyšší pravděpodobností úspěšného získání a objem zrealizovaných zakázek. Špatná platební morálka dlužníků a nedobytné pohledávky vymáhané soudně značně ztížily finanční situaci. Společnost byla nucena přijmout opatření optimalizující další fungování.

4.2.1 Špatná platební morálka

V období krize se platební morálka dlužníků výrazně zhoršila a častěji využívají možnosti déle disponovat s finančními prostředky, tím získávat bezplatný obchodní úvěr. Dlouhé lhůty splatností a úhrady pohledávek až po splatnosti ohrožují finanční zdraví společnosti ENERGIS 92, s. r. o., která byla nucena přenášet dlouhodobé splatnosti na své subdodavatele.

Graf č. 1 znázorňuje vývoj splatností pohledávek podle fakturace v letech 2009 až 2013. Jak je patrné, nejvíce fakturací probíhá se splatností 31 – 90 dnů, přičemž v roce 2013 se zvedl počet vystavených faktur se splatností delší než 91 dnů.

Graf č. 1: Vývoj splatností pohledávek v letech 2009 až 2013

Zdroj: Práce autora

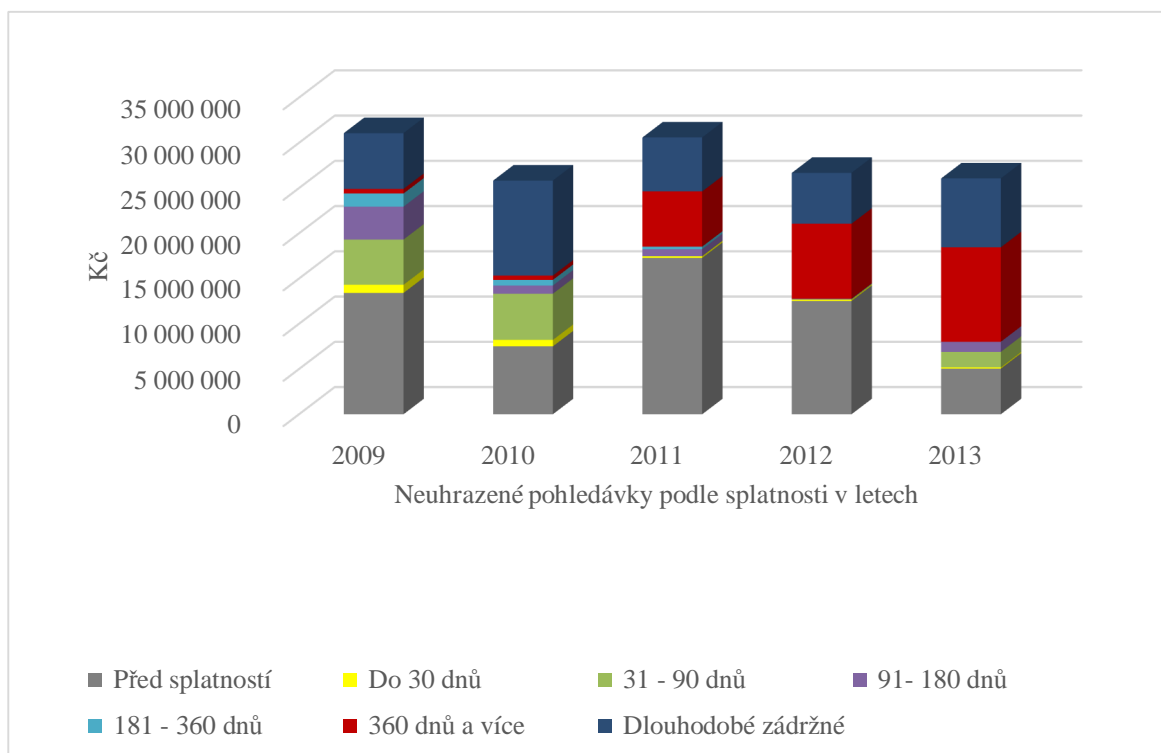
Od roku 2011 je viditelná změna ve struktuře neuhrazených pohledávek. V roce 2011 převažovaly pohledávky neuhrazené před splatností ve výši 17 283 908 Kč z celkové výše 30 595 967 Kč, kdežto na konci roku 2013 tvořily největší podíl pohledávky neuhrazené více než 360 dnů po splatnosti ve výši 10 442 524 Kč. Dlouhodobé zádržné v hodnotě 7 611 784 Kč z celkové výše 26 067 747 Kč také převyšuje pohledávky před splatností. Změna struktury neuhrazených pohledávek je důsledkem úpadků dlužníků.

Tabulka č. 3: Přehled neuhrazených pohledávek z obchodního styku podle splatností v letech 2009 až 2013 v Kč

Neuhrazené ve splatnosti	2009	2010	2011	2012	2013
Před splatností	13 407 847	7 505 407	17 283 908	12 528 935	5 035 014
Do 30 dnů	901 875	711 744	177 696	135 554	144 325
31 - 90 dnů	5 003 865	5 103 090	17 071	33 439	1 717 600
91- 180 dnů	3 630 008	909 229	766 000	19 307	1 116 500
181 - 360 dnů	1 452 717	621 009	279 796	39 073	0
360 dnů a více	509 069	478 114	6 101 199	8 301 817	10 442 524
Dlouhodobé zádržné	6 164 554	10 498 186	5 970 297	5 622 178	7 611 784
CELKEM	31 069 935	25 826 779	30 595 967	26 680 303	26 067 747

Zdroj: Práce autora

Graf č. 2: Struktura neuhrazených pohledávek v letech 2009 až 2013

Zdroj: Práce autora

4.2.2 Platební neschopnost dlužníků

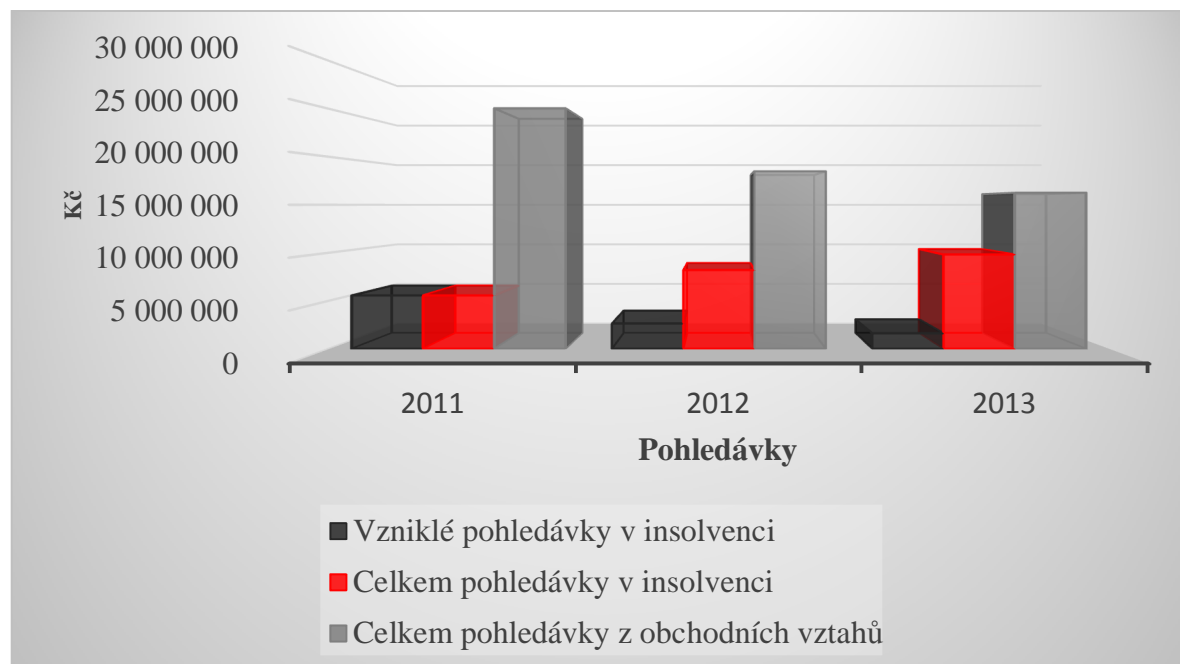
Významným rizikem pro činnost společnosti představují úpadky dlužníků. Vymáhání pohledávek dlužníků v úpadku je řešeno v insolvenčním řízení. Od roku 2011, kdy společnosti ENERGIS 92, s. r. o. vznikly první pohledávky za dlužníky v úpadku, tyto pohledávky tvoří stále se zvyšující podíl na neuhrazených pohledávkách.

Tabulka č. 4: Výše a podíl pohledávek v insolvenčním řízení

Účetní období	2011	2012	2013
Vzniklé pohledávky v insolvenci	5 557 906	2 638 703	1 624 222
Celkem pohledávky v insolvenci	5 557 906	8 196 609	9 820 831
Celkem pohledávky z obchodních vztahů	25 038 060	18 483 694	16 246 917
Podíl pohledávek v insolvenci v %	18%	31%	38%
CELKEM POHLEDÁVKY	30 595 966	26 680 303	26 067 748

Zdroj: Práce autora

Graf č. 3: Podíl pohledávek v insolvenci

Zdroj: Práce autora

4.2.3 Vymáhání pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení

Průběh vymáhání pohledávky za dlužníkem v insolvenčním řízení bude prezentován na konkrétní pohledávce. Jedná se o administrativně náročnou záležitost, která je časově velmi zdoluhavá a pravděpodobnost, že budou uspokojeny požadavky, je nízká.

Spolupráce se společností DAP – PROVMEX a. s.

Společnost ENERGIS 92, s. r. o. od roku 2006 do roku 2011 spolupracovala se společností DAP – PROVMEX a. s. působící taktéž v Hradci Králové. Kooperace obou společností probíhala s velmi dobrými partnerskými vztahy. Jednalo se především o spolupráci v oblasti subdodávek vzduchotechniky a ústředního vytápění pro velké průmyslové a veřejné stavby. Společnost ENERGIS 92, s. r. o. na základě smluv o dílo zrealizovala pro společnost DAP – PROVMEX a. s. zakázky s obratem 81 348 461 Kč. DAP – PROVMEX a. s. představovala významného generálního dodavatele staveb pro investory nejen v Královéhradeckém kraji. Koncem roku 2010 a počátkem roku 2011 se společnost ocitla ve vážných finančních problémech a dne 21. ledna 2011 byl soudu doručen návrh jednoho z věřitelů na zahájení insolvenčního řízení. Pro společnost ENERGIS 92, s. r. o. byl úpadek tohoto dlužníka první vážnou hrozbou pro další působení na trhu, zejména pro financování uvažovaných záměrů.

Smluvní podmínky obchodních vztahů

Smluvní strany uzavíraly na realizované zakázky smlouvy o dílo, kde byl uveden, kromě jiných neméně podstatných podmínek, obvyklý způsob fakturace a úhrady ceny zrealizovaného díla se splatností v následující struktuře:

1. úhrada 90 % vyfakturovaného plnění se splatností **60 kalendářních dní** od doručení daňového dokladu
2. úhrada 5 % **krátkodobého zádržného** se splatností po odstranění vad a nedodělků na předmětu díla
3. úhrada 5 % **dlouhodobého zádržného** se splatností po uplynutí záruky, zpravidla 5 let od předání díla

Ve smlouvě o dílo je také určeno, kdy a jakým způsobem bude plnění fakturováno. Toto smluvní ujednání ovlivňuje **vznik pohledávek u věřitele** a závazků u dlužníka. Fakturace

se společností DAP – PROVMEX a. s. probíhaly na základě předávacích protokolů, pohledávky vznikaly ke dni převzetí dílčích částí či celého uskutečněného díla.

Průběh insolvenčního řízení z pohledu věřitele

Zahájení insolvenčního řízení

Dnem doručení návrhu na zahájení insolvenčního řízení soudem je v insolvenčním rejstříku zveřejněna vyhláška, kterou je insolvenční řízení zahájeno. Řízení je evidováno pod číslem jednacím, podle kterého lze celý průběh sledovat v insolvenčním rejstříku přístupném online na webových stránkách www.isir.justice.cz, jak znázorňuje obrázek č. 2. Do insolvenčního rejstříku jsou vkládány jednotlivé dokumenty týkající se insolvenčního řízení, které jsou veřejné.

Obrázek č. 2: Detail insolvenčního řízení DAP – PROVMEX a. s.

Detail insolvenčního řízení DAP - PROVMEX a.s.

Aktuální stav: Prohlášený konkurs
 Spisová značka: KSHK 41 INS 940 / 2011 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové

Základní identifikační údaje
 Jméno/název: DAP - PROVMEX a.s.
 IČ: 28211821 [\(viz obchodní rejstřík\)](#)
 Rodné číslo / Datum nar.: /
 Sídlo společnosti: Hradec Králové, Jižní 870, PSČ 500 03, Okres Hradec Králové

Insolvenční správce
 Insolvenční správce: JUDr. Jan Malý [\(viz seznam insolvenčních správců\)](#)
 - kancelář: Hradec Králové, Resslova 1253/17a, PSČ 500 02, Okres Hradec Králové

Historie insolvenčního řízení
 Datum poslední zveřejněné události: 21.03.2014

Oddíl A - Řízení do úpadku | Oddíl B - Řízení po úpadku | **Oddíl C - Incidenční spory** | Oddíl D - Ostatní | Oddíl P - Přihlášky

	Okamžik zveřejnění		Popis	Dokument	Vedlejší dokument	Datum právní moci	Senátní značka VSNS
1.	28.02.2011	11:06	Nařízení jednání	plný text (166 kB)	plný text (488 kB)		
2.	15.03.2011	12:04	Sdělení insolvenčního správce	plný text (148 kB)			
3.	18.03.2011	13:06	Sdělení	plný text (167 kB)			
4.	15.04.2011	11:56	Sdělení insolvenčního správce	plný text (709 kB)			
5.	15.04.2011	12:05	Soupis majetkové podstaty	plný text (9751 kB)			
6.	15.04.2011	12:57	Seznam přihlášených pohledávek	plný text (16536 kB)			
7.	15.04.2011	13:33	Seznam přihlášených pohledávek	plný text (19299 kB)			
8.	15.04.2011	15:21	Seznam přihlášených pohledávek	plný text (16571 kB)			
9.	15.04.2011	15:36	Seznam přihlášených pohledávek	plný text (5695 kB)			
10.	19.04.2011	08:53	Sdělení insolvenčního správce	plný text (772 kB)			
11.	19.04.2011	14:48	Seznam přihlášených pohledávek	plný text (1419 kB)			
12.	20.04.2011	13:22	Seznam přihlášených pohledávek	plný text (375 kB)			
13.	20.04.2011	13:24	Sdělení insolvenčního správce	plný text (682 kB)			
14.	20.04.2011	13:36	Sdělení insolvenčního správce	plný text (621 kB)			
15.	28.04.2011	13:32	Protokol o jednání	plný text (890 kB)	plný text (1514 kB)		
16.	28.04.2011	13:37	Plná moc	plný text (597 kB)			
17.	28.04.2011	13:43	Protokol o jednání	plný text (14796 kB)			
18.	28.04.2011	13:52	Protokol o jednání	plný text (15698 kB)			
19.	28.04.2011	14:03	Protokol o jednání	plný text (16059 kB)			
20.	28.04.2011	14:12	Protokol o jednání	plný text (5873 kB)			
21.	25.05.2011	07:29	Žádost insolvenčního správce	plný text (7499 kB)			
22.	27.05.2011	08:19	Seznam přihlášených pohledávek	plný text (1987 kB)			

Zdroj: [25]

Účinnost rozhodnutí o úpadku a prohlášení konkursu – 28. 2. 2011

K tomuto datu Krajský soud v Hradci Králové rozhodl o úpadku a stanovil insolvenčního správce. Věřitelé byli vyzváni k podání přihlášek svých pohledávek do 30 dnů ode dne rozhodnutí. Společnost ENERGIS 92, s. r. o. zjistila stav nepromlčených pohledávek z obchodního styku vůči společnosti DAP – PROVMEX a. s. a pohledávku z titulu smluvních pokut z prodlení úhrad, které přihlásila u Krajského soudu v Hradci Králové ve stanovené lhůtě. Smluvní pokuty byly přihlášeny jako příslušenství k neuhrazeným pohledávkám.

Přezkumné jednání přihlášených pohledávek – 20. 4. 2011

V přezkumném jednání byly insolvenčním správcem uznány pohledávky ve výši 4 725 521 Kč a popřeny pohledávky ve výši Kč 2 502 463 Kč z důvodu splatnosti. Jednalo se o dlouhodobé zádržné.

Douznání popřených pohledávek – 17. 5. 2011

Insolvenční správce po zajištění další dokumentace a souhlasu věřitelského výboru douznal popřené pohledávky v celé výši 2 50 463 Kč, jak je uvedeno v tabulce č. 5.

Tabulka č. 5: Přihlášené neuhrazené pohledávky DAP – PROVMEX a. s.

POHLEDÁVKY	Kč
Neuhrazené pohledávky z obchodního styku celkem	5 557 906,00
Příslušenství	1 670 078,00
Přihlášené pohledávky	7 227 984,00
Pohledávky uznané 20. 4. 2011	3 226 156,00
Příslušenství uznané 20. 4. 2011	1 499 365,00
Pohledávky douznané 17. 5. 2011	2 331 750,00
Příslušenství douznané 17. 5. 2011	170 713,00

Zdroj: Práce autora

Účtování o pohledávkách za dlužníky v insolvenčním řízení – tvorba opravných položek

V souladu se Zákonem č. 563/1991Sb., o účetnictví a Zákonem č. 583/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů společnost tvoří opravné položky k pohledávkám s ohledem na zásadu opatrnosti. Opravné položky dočasně snižují hodnotu pohledávek. Vytvořené opravné položky k pohledávkám za účastníky insolvenčního řízení jsou účtovány jako daňově účinný náklad. Společnost tvorbu opravných položek účtuje na

účet 391 – *Opravná položka k pohledávkám*, u kterého vede analytickou evidenci zákonných a účetních opravných položek, souvztažně na účet 558 – *Změna stavu zákonných opravných položek* nebo na účet 559 – *Změna stavu účetních opravných položek*. Tvorba opravných položek k pohledávkám společnosti DAP – PROVMEX a. s. byla zaúčtována způsobem uvedeným v tabulce č. 6 pouze k pohledávkám z obchodního styku.

Tabulka č. 6: Účtování o opravných položkách k pohledávkám

Datum zaúčtování: 20. 4. 2011	MD	DAL	Částka
Opravná položka zákonná k uznaným pohledávkám 100 %	558	391	3 226 156
Opravná položka účetní k popřeným pohledávkám 100 %	559	391	2 331 750
Datum zaúčtování: 17. 5. 2011	MD	DAL	Částka
Opravná položka zákonná k douznaným pohledávkám 100 %	558	391	2 331 750
Zrušení opravné položky účetní k popřeným pohledávkám 100 %	391	559	2 331 750

Zdroj: Práce autora

Dopady na výsledek hospodaření jsou jednoznačné. Došlo ke snížení zisku společnosti ENERGIS 92, s. r. o. za rok 2011 o 5 557 906 Kč. Z hlediska daně z příjmů právnických osob vznikla daňová ztráta ve výši 3 126 343 Kč, kterou bude možné odečíst v následujících obdobích.

Oprava výše daně z přidané hodnoty u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení

Podle ustanovení Zákona č. 235/2004 Sb., o DPH § 44 je plátcí DPH umožněno provést opravu výše daně na výstupu z hodnoty zajištěné pohledávky, která vznikla nejdéle 6 měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku. Společnost ENERGIS 92, s. r. o. se rozhodla využít této možnosti pro pohledávky vzniklé v požadovaném časovém úseku a posoudila, zda pohledávky splňují i další zadané podmínky:

- pohledávky dosud nezanikly, dlužník byl stále plátcem DPH, nacházel se v insolvenčním řízení a soud rozhodl o prohlášení konkursu na majetek dlužníka
- ENERGIS 92, s. r. o. přihlásila pohledávky ve stanovené lhůtě a pohledávky byly zjištěny v insolvenčním řízení
- věřitel a dlužník nebyli osobami kapitálově spojenými, blízkými a nepodnikali ve sdružení

Dne 27. 5. 2011 byly vystaveny daňové doklady s náležitostmi podle Zákona č. 235/2004 Sb., o DPH § 46 a doručeny insolvenčnímu správci, který odmítl převzít daňové doklady

a vrátil je zpět. Společnost ENERGIS 92, s. r. o. však považovala doklady za doručené a ve zdaňovacím období doručení snížila daňovou povinnost. Ze strany Finančního úřadu byla oprava DPH vrácena ve výši 737 777 Kč, jak znázorňuje tabulka č. 7. K pohledávkám vzniklým do konce roku 2009 byla oprava DPH vypočtena ve výši 19 % z neuhrazené částky a k pohledávkám vzniklým v roce 2010 ve výši 20 %.

Tabulka č. 7: Oprava výše DPH v Kč – vyhlášení konkursu 28. 2. 2011

Uznané pohledávky	Celkem neuhrazené	Základ DPH	Oprava DPH
Vzniklé do května 2008	408 294	není nárok	
Vzniklé od května 2008 do 28. 8. 2010	4 575 738	3 837 960	737 777
Vzniklé po 28. 8. 2010	573 874	není nárok	
Celkem	5 557 906	3 837 960	737 777

Zdroj: Práce autora

Opravu výše DPH společnost účtuje ve prospěch účtu **343** – *Daň z přidané hodnoty* a na vrub účtu **648** – *Ostatní provozní výnosy*.

Usnesení schvalující konečnou zprávu o zpeněžení majetku – 12. 11. 2013

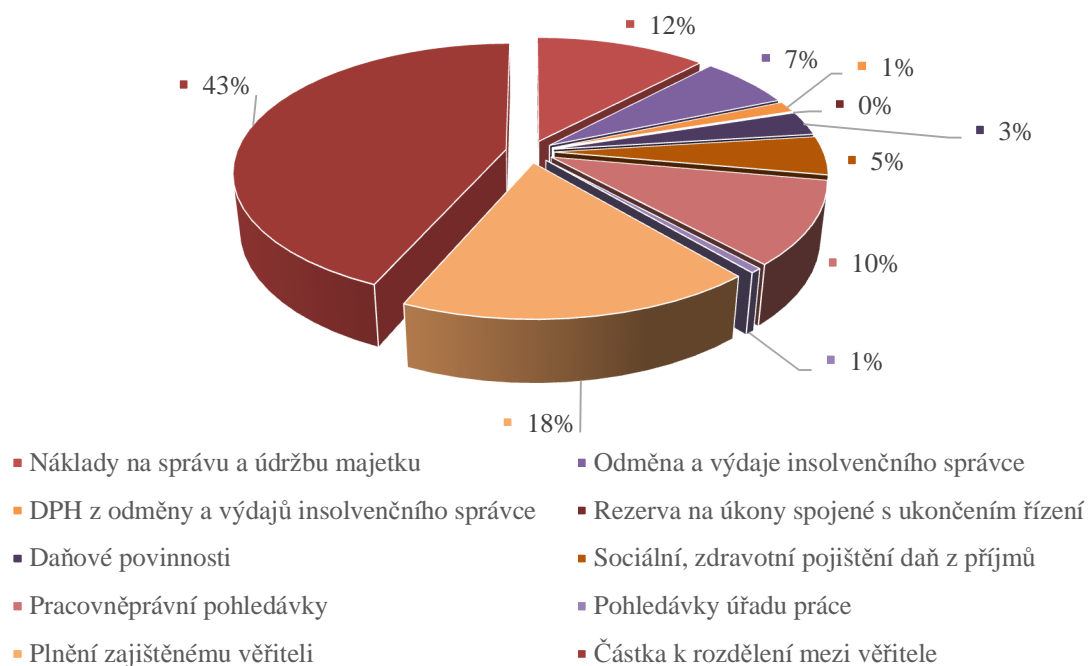
Dne 12. 11. 2013 Krajský soud v Hradci Králové schválil konečnou zprávu o zpeněžení majetku včetně vyúčtování odměny a výdajů insolvenčního správce.

Výtěžek ze zpeněžení majetku činí **62 418 039 Kč**. Částka k rozdělení mezi věřitele po odečtení položek snižujících majetek včetně odměny insolvenčnímu správci zůstává ve výši **27 123 146 Kč**. Výše odměny a výdajů insolvenčního správce je vypočtena v hodnotě **4 086 937 Kč** a DPH činí **858 257 Kč**.

Položky rozdělení zpeněžení majetku v % uvádí graf č. 4.

Soud zároveň uložil insolvenčnímu správci ve lhůtě do 30 dnů předložit návrh rozvrhového usnesení, v němž uvede, kolik má být na jednotlivé pohledávky vyplaceno.

Graf č. 4: Rozdělení zpeněžení majetku

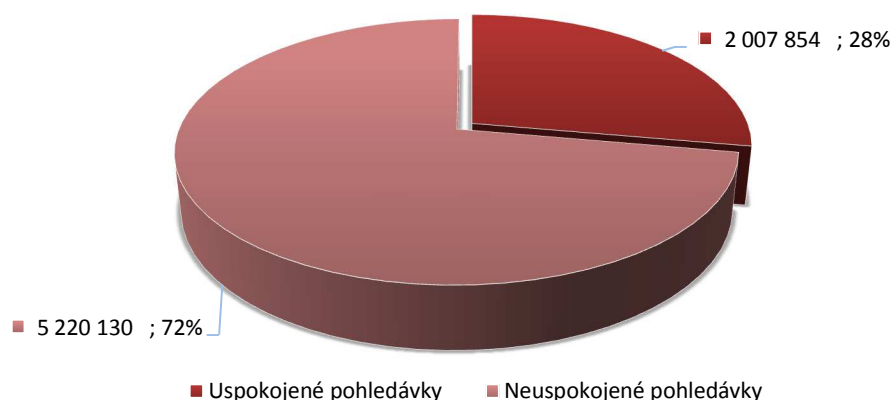

Zdroj: Práce autora

Návrh na vydání rozvrhového usnesení – 26. 11. 2013

Tímto návrhem insolvenční správce stanovuje vyšší uspokojení přihlášených pohledávek na 27,7788866479132 % z uznané pohledávky. Pro společnost ENERGIS 92, s. r. o. návrh určuje uspokojení v hodnotě 2 007 854 Kč z přihlášených pohledávek.

Graf č. 5 : Uspokojené pohledávky

Zdroj: Práce autora

Návrh na vydání částečného rozvrhového usnesení – 17. 2. 2014

Po datu nabytí právní moci konečné zprávy Finanční úřad v Hradci Králové započtl své pohledávky proti DPH, která měla být vrácena dlužníkovi z odměny insolvenčního správce a nadměrného odpočtu z minulosti ve výši 1 032 236 Kč. Jedná se o pohledávku Finančního úřadu z titulu opravy výše DPH, která je podle insolvenčního správce neoprávněná a tyto prostředky nyní chybí v rozvrhu. V návaznosti na tuto skutečnost požádal insolvenční správce soud o povolení částečného rozvrhu v hodnotě **26 090 910 Kč**, nově se jedná o částečné uspokojení ve výši **26,72169506699282 %** ze zjištěné přihlášky pohledávky.

Návrh částečného rozvrhového usnesení – 21. 3. 2014

Hodnota uspokojených pohledávek společnosti ENERGIS 92, s. r. o. byla snížena z výše 2 007 854 Kč na 1 931 440 Kč.

Současný stav insolvenčního řízení

Po nabytí právní moci částečného rozvrhu uspokojení uznaných pohledávek společnost ENERGIS 92, s. r. o. zaúčtuje následující účetní operace ve výši částečného uspokojení:

Pohledávky z obchodních vztahů:

zrušení opravné položky k pohledávkám z obchodního styku na vrub účtu 391 – *Opravná položka k pohledávkám* a ve prospěch účtu 558 – *Změna stavu zákonných opravných položek*. Zároveň bude zaúčtován odpis neuspokojených pohledávek na vrub účtu 546 – *Odpis pohledávky* jako daňově účinný náklad a snížení pohledávek na účtu 311 – *Odběratelé*.

Příslušenství:

příslušenství z titulu penále z prodlení, které bude uspokojené, zahrne společnost ENERGIS 92, s. r. o. v daňovém přiznání k dani z příjmu právnických osob jako příjem zvyšující základ daně v období úhrady a neuspokojené příslušenství odepíše jako daňově neúčinný náklad na vrub účtu 546 – *Odpis pohledávek* souvztažně na účet 315 – *Ostatní pohledávky*.

Po vyřešení sporu s Finančním úřadem bude proveden rozvrh zbývajících finančních prostředků a stejným způsobem bude zaúčtována zbylá část pohledávky.

4.2.4 Úbytek zrealizovaných obchodních zakázek

Pokles ceny

Snížení produkce ve stavebním sektoru za rok 2013 přibližně o 7,4 % (místo očekávaných 4,7 %) navazuje na předchozí pokles o 20 % od počátku krize a není nijak příznivý. Očekávání dalšího poklesu produkce v roce 2014 o další přibližně 2,7 % situaci ve stavebnictví i nadále zhoršuje. Jedním ze závažných dopadů snížení produkce ve stavebním sektoru jsou minimální až dumpingové ceny za stavební zakázky. Vzniklý přebytek stavebních kapacit a hodnotící kritéria výběrových řízení založená na nejnižší ceně vyvolává ve stavebnictví soutěžení za minimální ceny. Povědomí investorů o skutečných nákladech na stavební výrobu je ovlivněné znehodnocením cen ve stavebnictví. Ocenění stavebních zakázek je do jisté míry negativně ovlivněno zadáváním investičních nabídek formou elektronické aukce, která je založena na podání nejnižší ceny bez možnosti komunikace s investorem.

V období tvrdého konkurenčního boje téměř není zohledněn faktor času při sestavování rozpočtů na poptávaná díla, na která je poskytováno dlouhodobé zádržné. Společnost ENERGIS 92, s. r. o. vždy bedlivě zvažuje, zda je přínosné přijmout zakázku, která bude s minimální rentabilitou či ztrátová, ale v budoucnu přispěje k dalším obchodním příležitostem či stabilnímu postavení na daném trhu.

Ve společnosti ENERGIS 92, s. r. o. jsou pravidelně sestavovány finanční plány splatných závazků a pohledávek, jak krátkodobé, tak i dlouhodobé, které umožňují rozhodování o investicích do případných ztrátových zakázek.

Pokles objemu obchodních zakázek

Snížení produkce ve stavebnictví je viditelné také ve společnosti ENERGIS 92, s. r. o.

Tabulka č. 8: Vývoj zrealizovaných zakázek v letech 2009 až 2013

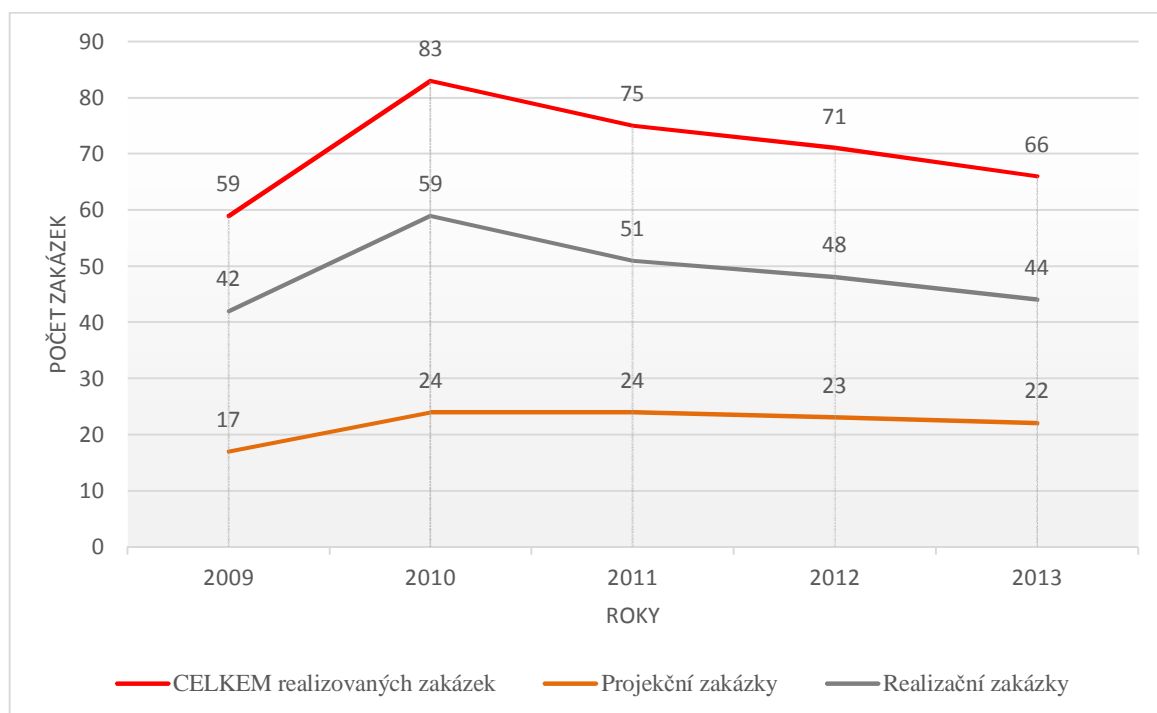
	2009	2010	2011	2012	2013
CELKEM realizovaných zakázek	59	83	75	71	66
Projekční zakázky	17	24	24	23	22
Realizační zakázky	42	59	51	48	44
Obrat za zakázky v tis. Kč	117 792	79 219	64 525	85 064	89 281
Zisk ze zakázek v tis. Kč	14 157	18 379	15 575	8 112	10 259

Zdroj: Práce autora

Od roku 2010 klesá počet obchodních zakázek, které společnost ENERGIS 92, s. r. o. zrealizovala. V roce 2013 celkový pokles činí 20 %. Počet projekčních zakázek klesá pouze mírně, z počtu 24 na 22 zakázek, což představuje pokles o 8 %. Snížení realizačních zakázek je daleko více znatelné, poklesly téměř o 25 % z počtu 83 na 66, jak znázorňuje graf č. 6.

Společnost ENERGIS 92, s. r. o., v porovnání s minulostí, přijímá a oceňuje poptávky, které nejsou tak ziskové a pravděpodobnost získání zakázky je nízká. Největší podíl úspěšných zakázek tvoří zakázky pro velké generální dodavatele staveb, jako je Skanska a. s., HTK a. s., GEMO OLOMOUC, spol. s r.o., Hinton a. s. Mezi významné dlouhodobé odběratele energetických děl patří Elektrárny Opatovice a. s.

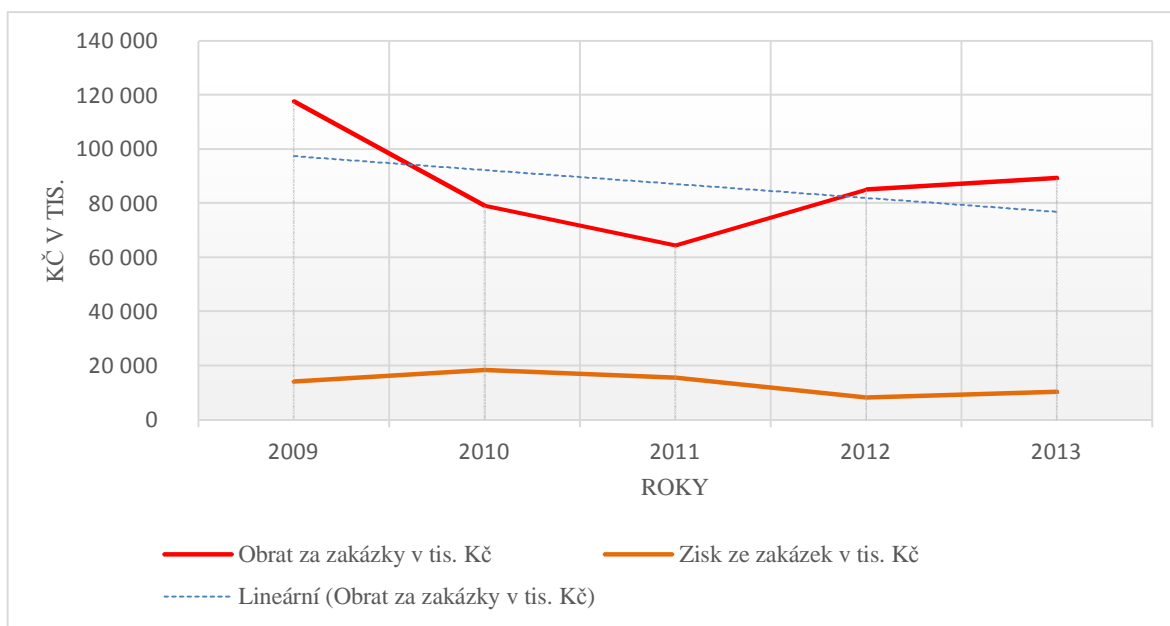
Graf č. 6: Pokles zrealizovaných zakázek v letech 2009 až 2013

Zdroj: Práce autora

Pokles obchodních zakázek způsobil snížení zisku za zrealizovaná díla. I když obrat za zakázky od roku 2011 pozvolna stoupá, zisk má klesající tendenci pod tlakem nízkých cen. V roce 2013 i zisk začíná mírně vzrůstat.

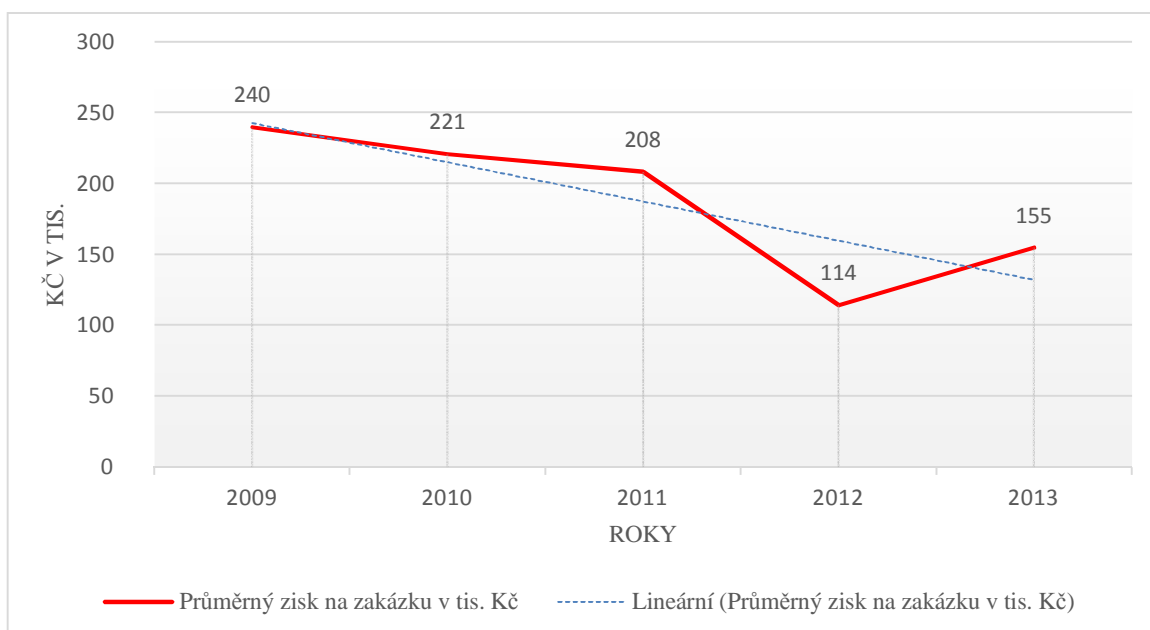
Graf č. 7: Vývoj obratu a zisku zakázek v letech 2009 až 2013

Zdroj: Práce autora

Jak znázorňuje graf č. 8 je zřejmé, že průměrný zisk na jednu zakázku v roce 2012 klesl téměř o 53 % v porovnání s průměrným ziskem v roce 2009. Tento jev potvrzuje ochotu společností získávat zakázky i za cenu nižších zisků, dokonce i ztrát. V roce 2013 průměrný zisk vzrůstá, což společnosti přináší pozitivní očekávání i pro další nelehká období.

Graf č. 8: Změny průměrného zisku na zakázku

Zdroj: Práce autora

4.2.5 Zaměstnanost a osobní náklady

Společnost ENERGIS 92, s. r. o. v roce 2009 zaměstnávala 22 zaměstnanců. 9 zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním a 13 zaměstnanců s úplným středním vzděláním s maturitou. Tato struktura zaměstnanců zůstává téměř stejná až doposud. Počet zaměstnanců v úsecích společnosti je následující:

- projekce: 8 - 9 zaměstnanců
- realizace: 10 zaměstnanců
- ekonomický úsek: 4 zaměstnanci
- úsek IT: 1 zaměstnanec

Stavební dozor, projekční a odbornou poradenskou činnost zajišťuje společnost vlastními zaměstnanci, realizace stavebních dodávek zajišťuje společnost subdodavatelsky. Toto je jeden z důvodů, proč společnost ENERGIS 92, s. r. o. nemusela snižovat počet zaměstnanců pod vlivem krizového vývoje.

Stabilní stav zaměstnanců a výši osobních nákladů znázorňuje tabulka č. 9. Stabilitu zaměstnanosti vyjadřuje také *průměrná délka trvání pracovního poměru 6 let*.

Tabulka č. 9: Počet zaměstnanců a výše osobních nákladů v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

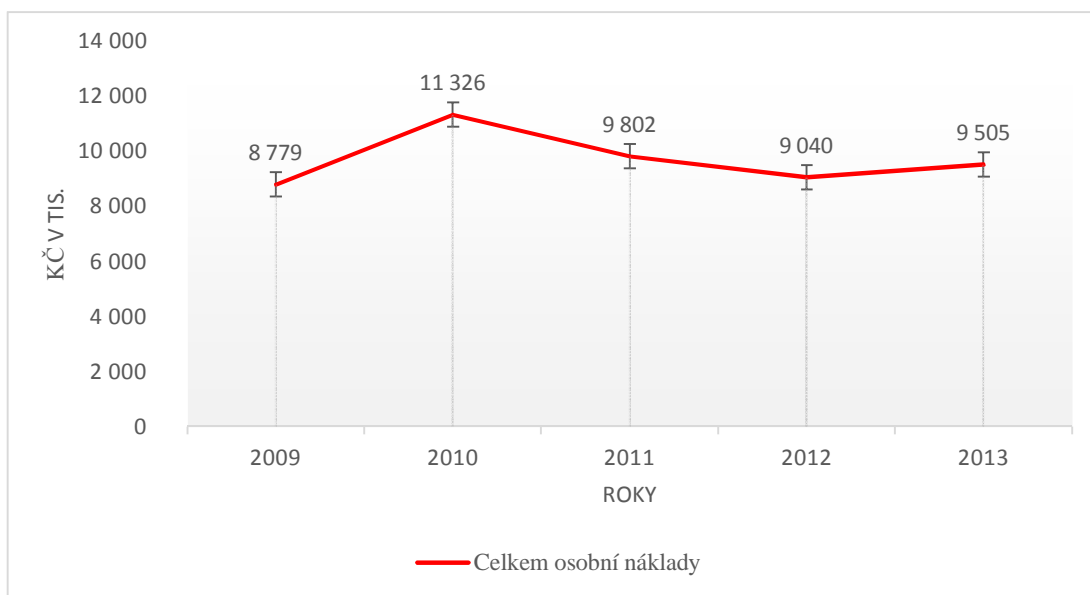
	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zaměstnanců	22	21	21	22	24
Celkem osobní náklady	8 779	11 326	9 802	9 040	9 505
Zákonné sociální náklady	165	199	226	218	226
Ostatní sociální náklady	427	266	255	245	250

Zdroj: Práce autora

Pro udržení stávajícího stavu zaměstnanců však společnost snížila osobní náklady, což vyvolalo mírnou fluktuaci vysoce kvalifikovaných pracovníků. Tento krok se však ukázal jako kontraproduktivní, vyhledávání nových zaměstnanců prostřednictvím personálních agentur, zaučování a také vyšší mzdové ohodnocení vyvolalo další náklady pro společnost.

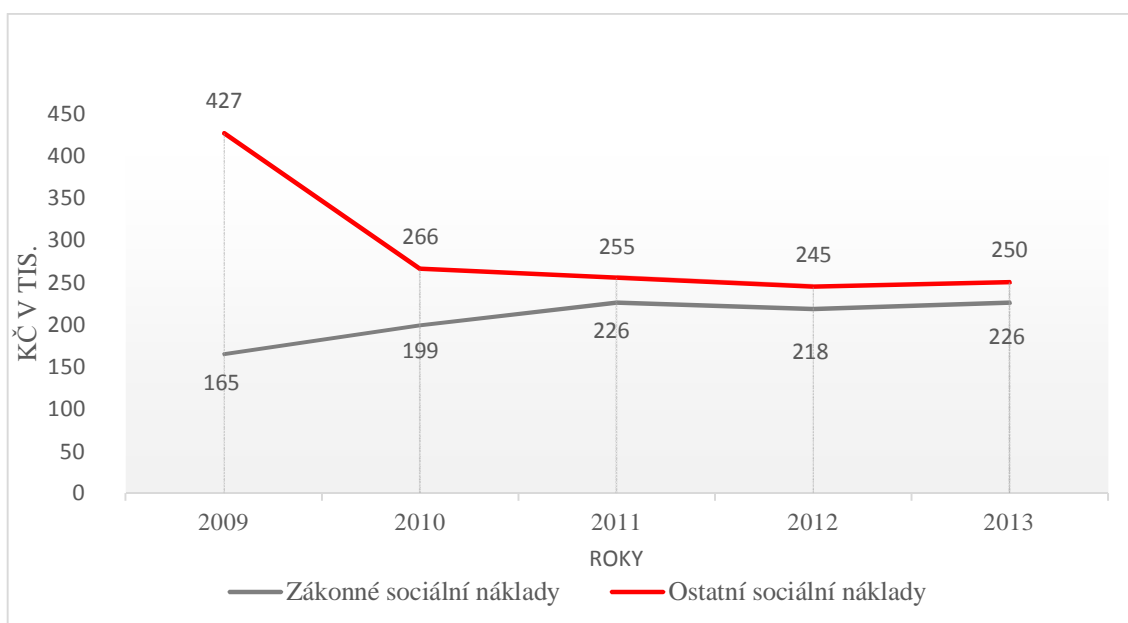
Graf č. 9: Vývoj osobních nákladů v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Zdroj: Práce autora

Společnost poskytuje svým zaměstnancům benefity ve formě stravenek, příspěvku na životní a penzijní pojištění, příspěvku na rekreaci a na vzdělání a zvyšování kvalifikace. V rámci úsporných protikrizových opatření byly tyto benefity omezeny na přijatelnou úroveň jak pro společnost, tak pro zaměstnance.

Graf č. 10: Vývoj sociálních nákladů na zaměstnance v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

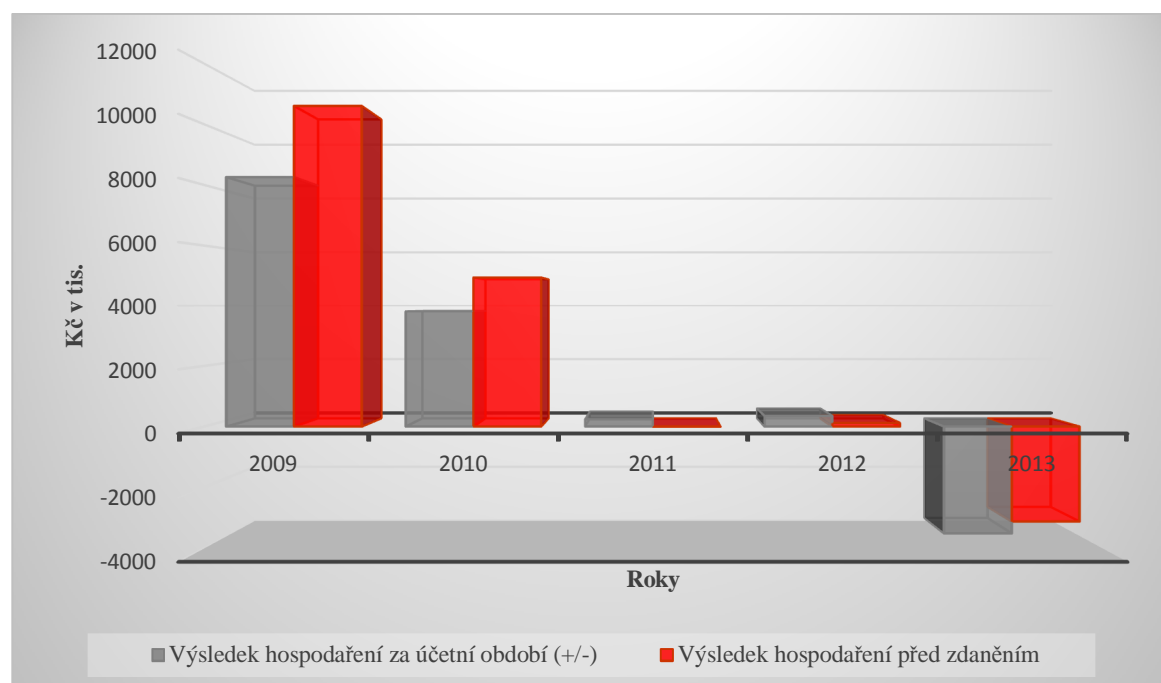

Zdroj: Práce autora

4.2.6 Výsledky hospodaření a peněžní tok

Do roku 2009 společnost ENERGIS 92, s. r. o. procházela obdobím ekonomického vzestupu a velkých investičních předsevzetí. Výsledek hospodaření za rok 2009 pozitivně ovlivnil prodej pozemku, který společnost vlastnila. Získané finanční prostředky společnost uvažovala použít na investiční záměr vybudovat vyhovující administrativní zázemí s možností dalšího komerčního využití, ke kterému nedošlo s příchodem krize. V následujících letech však takto získaný kapitál umožnil společnosti překlenout nelehké období krize. V roce 2010 společnost vytvořila výsledek hospodaření ve výši 3 800 045 Kč, i když krize tvrdě snižovala stavební produkci. K příznivému výsledku došlo rozpracovaností stavebních zakázek a dokončováním zakázek zahájených v předešlých obdobích za příznivých smluvních podmínek. Od roku 2011 však výsledek hospodaření společnosti prudce klesá. V letech 2011 a 2012 společnost vyúčtovala smluvní penále z pozdních úhrad. Zvýšené provozní výnosy přispěly ke kladnému výsledku hospodaření. V roce 2013 společnost zaznamenává poprvé ztrátu, i když obrat za zakázky a zisk ze zakázek začíná mírně stoupat.

Graf č. 11: Vývoj výsledků hospodaření v letech 2009 až 2013

Zdroj: Práce autora

Výši výsledků hospodaření významným způsobem ovlivňuje především tvorba opravných položek k pohledávkám a odpisy dlouhodobého majetku, jak je znázorněno v tabulce č. 10.

Tabulka č. 10: Výsledky hospodaření v letech 2009 až 2013

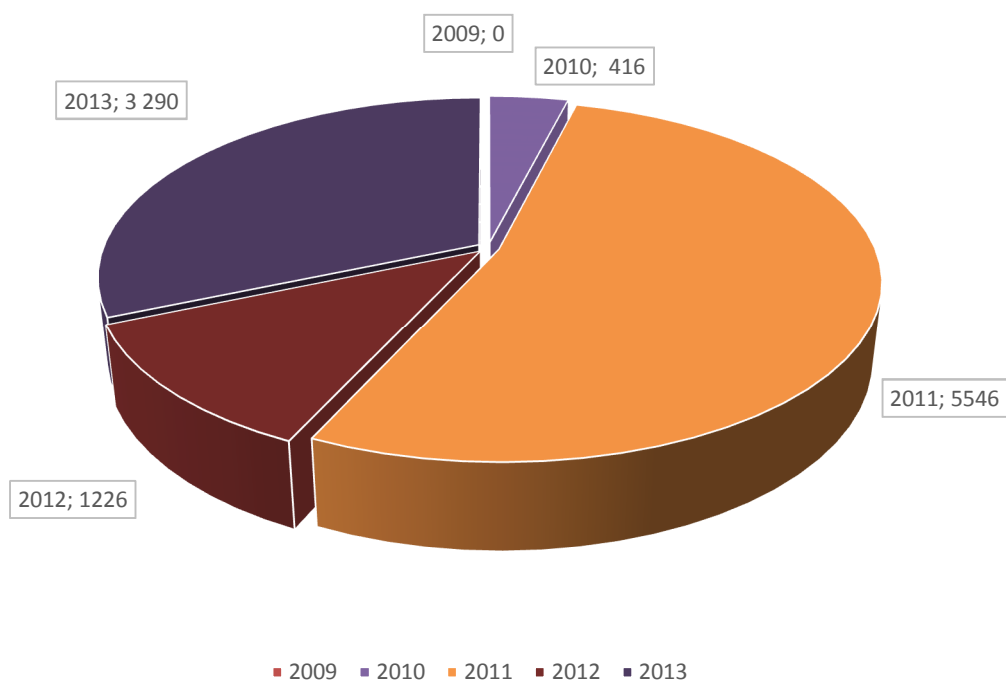
Text	2009	2010	2011	2012	2013
Přidaná hodnota	14260	18 522	15575	8171	12 656
Osobní náklady	8779	11 327	9802	9040	9 505
Daně a poplatky	400	126	67	312	80
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1424	2 080	2726	1363	2 303
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	11345	595	3	291	341
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	3000				76
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	981	1 396	3584	822	2 948
Ostatní provozní výnosy	709	1 867	4045	4784	151
Ostatní provozní náklady	353	714	2884	927	925
Provozní výsledek hospodaření	11377	5 341	560	782	-2 689
Finanční výsledek hospodaření	-771	-395	-566	-666	-440
Daň z příjmů za běžnou činnost	2347	1146	-245	-232	394
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	8259	3800	239	348	-3523
Mimořádný výsledek hospodaření					
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)					
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	8259	3800	239	348	-3523
Výsledek hospodaření před zdaněním	10606	4946	-6	116	-3129

Zdroj: Práce autora

Tvorba opravných položek k pohledávkám

Zcela zřetelně negativním způsobem ovlivnilo výsledek hospodaření společnosti ENERGIS 92, s. r. o. vytvoření opravných položek k pohledávkám a odpis pohledávek. Do roku 2009 nepovažovala společnost, na základě předešlých zkušeností s dlužníky, pohledávky po splatnosti za rizikové a netvořila opravné položky k pohledávkám. V roce 2010 však podle zhoršujícího se trendu ve stavebnictví začala být společnost opatrná a tvorbu opravných položek již účtovala. Vznikaly první problémy s nedobytnými pohledávkami a od roku 2011 společnost zaznamenává nárůst problémů ovlivněný úpadky dlužníků.

Graf č. 12 : Tvorba opravných položek k pohledávkám a odpisu pohledávek v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Zdroj: Práce autora

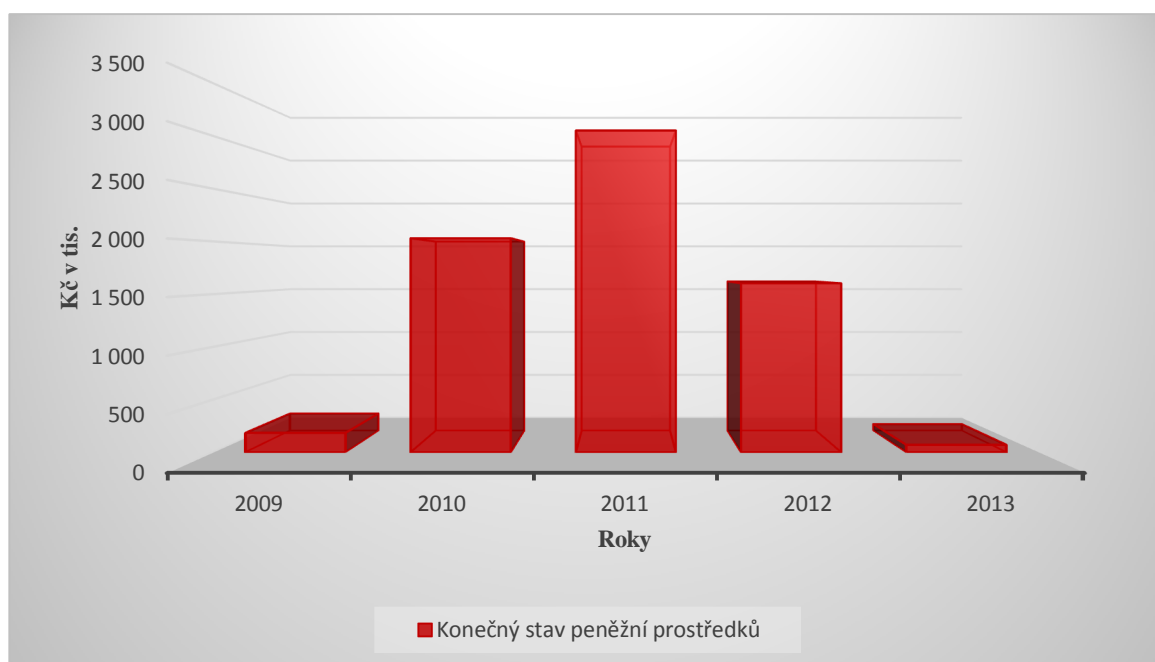
Dnes lze pouze konstatovat, že nedobytné pohledávky, respektive vytvořené opravné položky k pohledávkám a odpis pohledávek, by pokryly 95 % výše úvěrového rámce kontokorentního úvěru.

Peněžní tok

Jak vyjadřuje graf č. 13, peněžní tok neboli cash flow¹² je také ovlivněn chybějícími financemi za neuhrazené pohledávky, které snižují schopnost společnosti vytvářet peněžní prostředky. Od roku 2011 výše finančních prostředků klesla na velmi nízkou hodnotu.

¹² Cash flow – peněžní tok vyjadřující rozdíl mezi příjmy a výdaji za určité období

Graf č. 13: Konečný stav peněžních prostředků

Zdroj: Práce autora

Režim přenesení daňové povinnosti

Příznivě na cash flow společnosti zapůsobila úprava režimu přenesení daně z přidané hodnoty. Ustanovením Zákona č. 235/2004 Sb., o DPH § 92e při poskytování stavebních a montážních prací odpovídajícím číselnému kódu klasifikace produkce CZ-CPA 41 až 43 je přenesena povinnost odvést daň z přidané hodnoty na příjemce plnění, pokud je plátcem daně z přidané hodnoty. Jinými slovy, u těchto plnění společnost neodvádí peněžní prostředky na odvod daně z přidané hodnoty na účet Finančního úřadu, ale tuto povinnost posouvá na své odběratele. Společnosti ENERGIS 92, s. r. o. tímto způsobem vznikají nižší daňové povinnosti nebo odpočty daně z přidané hodnoty, v porovnání s daňovými povinnostmi v obdobích před 1. 1. 2012.

4.2.7 Zadluženost

V období recese společnost věnuje velkou pozornost zajištění potřebného kapitálu a finanční struktury, která významným způsobem ovlivňuje finanční zdraví společnosti. Společnost je existenčně závislá na financování svých aktivit z cizích zdrojů, z úvěru. Pomocí „zlatých pravidel financování“, které zjišťují vyvážený poměr mezi vlastními

a cizími zdroji, společnost kontroluje svou finanční stabilitu a hodnocení věřitelského rizika.

Na následujících ukazatelích zadluženosti je vyjádřen dopad hospodářské krize na činnost společnosti ENERGIS 92, s. r. o. Zhoršení finanční stability společnosti zvýšilo také riziko z pohledu věřitelů společnosti.

Tabulka č. 11 uvádí použité veličiny pro posouzení zadluženosti převzaté z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti.

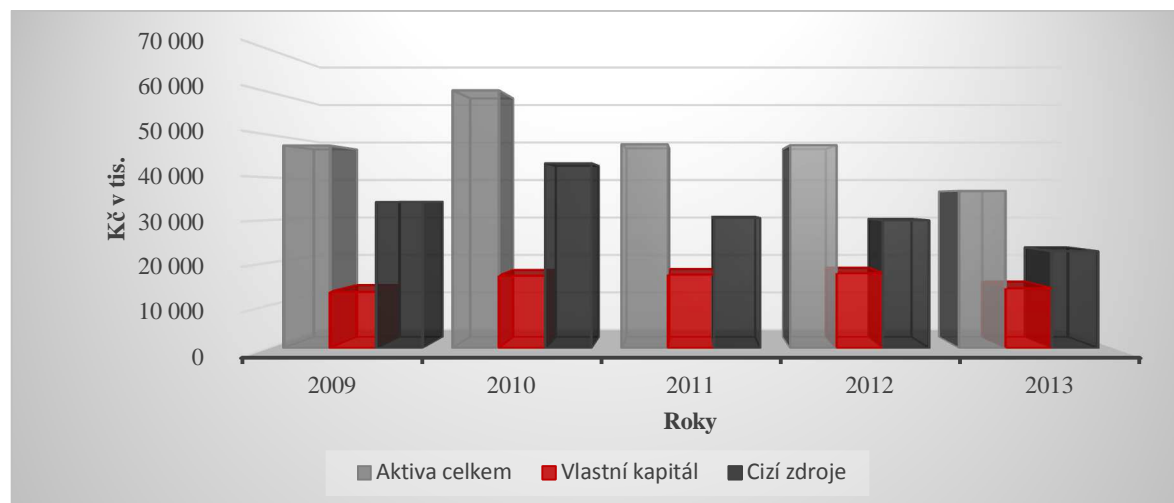
Tabulka č. 11: Použité veličiny pro výpočet ukazatelů

Položka	2009	2010	2011	2012	2013
Aktiva celkem	47 464	60 382	47 733	47 555	36 835
Vlastní kapitál	13 179	16 979	17 218	17 566	14 042
Cizí zdroje	34 228	43 314	30 449	29 944	22 711
Provozní výsledek hospodaření (EBIT)	11 377	5 341	560	782	-2 689
Nákladové úroky	313	404	297	217	188

Zdroj: Práce autora

Z grafu č. 14 znázorňujícího strukturu krytí aktiv vlastními a cizími zdroji je již zřejmá nepříznivá skutečnost, že cizí zdroje převyšují hodnotu vlastního kapitálu.

Graf č. 14 : Krytí aktiv vlastními a cizími zdroji

Zdroj: Práce autora

Vývoj zadluženosti společnosti ENERGIS 92, s. r. o. v letech 2009 až 2013

Tabulka č. 12: Ukazatelé zadluženosti

Ukazatelé	2009	2010	2011	2012	2013
Ukazatel věřitelského rizika	72,11%	71,73%	63,79%	62,97%	61,66%
Koeficient samofinancování	27,77%	28,12%	36,07%	36,94%	38,12%
Míra zadluženosti	259,72%	255,10%	176,84%	170,47%	161,74%
Míra finanční samostatnosti	38,50%	39,20%	56,55%	58,66%	61,83%
Úrokové krytí	36,35	13,22	1,89	3,60	-14,30

Zdroj: Práce autora

Tabulka č. 12 znázorňuje vývoj ukazatelů zadluženosti společnosti ENERGIS 92, s. r. o.

Ukazatel věřitelského rizika neboli **celková zadluženost** vyjadřující poměr cizích zdrojů k celkovým aktivům je dlouhodobě nad hranicí 50 %. Podíl vyšší než 50 % naznačuje převahu cizích zdrojů nad vlastními zdroji a představuje riziko pro věřitele. Pro společnost je však výhodné využívat levnější cizí zdroje než zdroje vlastní. Vývoj zadluženosti společnosti od roku 2009, kdy dosahovala hodnoty 72,11 %, mírně klesá a v roce 2013 dosahuje hodnoty 61,66 %. Pro věřitele společnosti, kteří mají zájem na co nejnižších hodnotách, je pokles jistě příznivý.

Koeficient samofinancování vyjadřuje podíl vlastních zdrojů na financování aktiv společnosti. Je doplňkovým ukazatelem k celkové zadluženosti, jejichž součet činí přibližně 100%. Vývoj míry samofinancování od roku 2009 má obrácený trend než celková zadluženost. Stoupá z 27,77 % v roce 2009 na 38,12 % v roce 2013. Tento vývoj je zapříčiněn poklesem aktiv společnosti a vyjadřuje vyšší schopnost krýt majetek vlastním kapitálem.

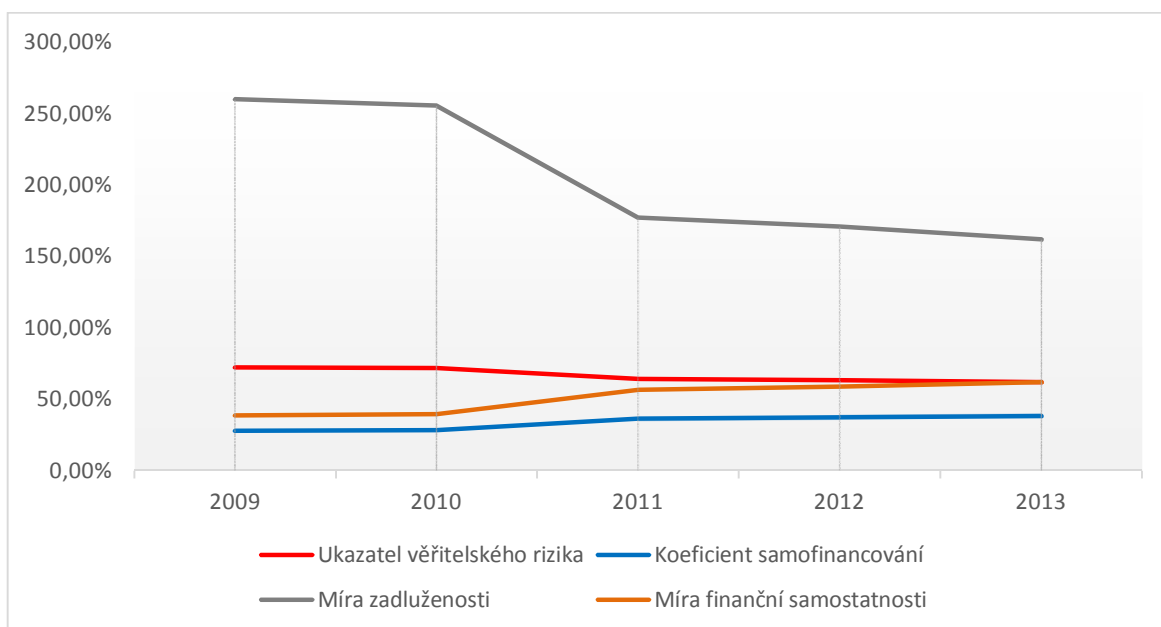
Míra zadluženosti určuje vztah cizího kapitálu a vlastního kapitálu. Hodnota přesahující 100 % opět naznačuje společnost s vysokou mírou zadlužení. Výše tohoto ukazatele v tabulce č. 12 činí v roce 2009 259,72 % a klesá na 161,74 % v roce 2013. Přestože se míra zadluženosti snižuje, dosahuje vysokých hodnot, které jsou ovlivněny poměrně vysokými krátkodobými závazky a výší kontokorentního úvěru.

Míra finanční samostatnosti je převrácenou hodnotou podílu dluhu na vlastním kapitálu. V roce 2009 dosahovala míra finanční samostatnosti pouze 38,5 %, kdežto v roce 2013 již vystoupala na 61,83%.

Úrokové krytí uvádí, kolikrát provozní zisk pokrývá nákladové úroky. Optimální úroveň úrokového krytí se pohybuje kolem hodnoty 8, nižší hodnoty než 3 předpovídají vážné problémy. Vývoj úrokového krytí společnosti ENERGIS 92, s. r. o. ukazuje pokles až na zápornou hodnotu ve výši -14,3 v roce 2013. Tato skutečnost naznačuje, že společnost je v situaci, kdy není schopna hradit své náklady na cizí kapitál a je zapříčiněna provozním výsledkem hospodaření, tedy ztrátou.

Z předešlých výsledků lze konstatovat, že společnost ENERGIS 92, s. r. o. patří mezi společnosti s vysokou zadlužeností. Pro své věřitele, především pro banku, vykazuje vyšší věřitelské riziko. Management podniku však problému zadlužení věnuje velkou pozornost, aktivně komunikuje se svými věřiteli a sjednává vyhovující podmínky pro obě strany.

Graf č. 15: Ukazatelé zadluženosti v letech 2009 až 2013

Zdroj: Práce autora

4.2.8 Vztah s peněžními ústavami

Společnost ENERGIS 92, s. r. o. využívá kontokorentní úvěr jako zdroj finančních prostředků potřebných pro překlenutí dlouhých období mezi uskutečněním díla a splatností pohledávek a dlouhodobého zádržného. Jednou z forem zajištění kontokorentního úvěru jsou pohledávky společnosti a banka pravidelně sleduje stav pohledávek, závazků a výsledek hospodaření.

Vznik prvních pohledávek za dlužníky v úpadku v roce 2011 značně zhoršil rating¹³ společnosti vůči bance ovlivněný vysokou hodnotou vytvořených opravných položek k pohledávkám.

Vzhledem k finanční struktuře společnost ENERGIS 92, s. r. o. patří ke klientům banky s nepříznivým věřitelským rizikem a od roku 2011 se potýká s obtížemi při získávání úvěru. Zhoršily se podmínky poskytnutí úvěru, banka požaduje vyšší zajištění.

V roce 2012 došlo ke snížení úvěrového rámce ze strany banky a každý rok společnost usiluje o udržení stávající výše.

4.3 Doporučená řešení eliminující dopady krize

Pro eliminaci dopadů hospodářské krize ve stavebnictví by mělo být prioritou pro společnost ENERGIS 92, s. r. o. snížení provozních nákladů na optimální výši neohrožující existenci firmy. Nutností je vyhledávání nových dodavatelů, kteří poskytují zboží a služby stejné kvality za výhodnějších podmínek. Strategickým vyjednáváním lze získat výhodné slevy. Naopak je potřeba udržet dodavatele, se kterými jsou sjednány dlouhodobé splatnosti. Společnost tímto způsobem může disponovat s finančními prostředky.

Firma ENERGIS 92, s. r. o. zahájila investiční záměr vybudovat vlastní administrativní zázemí s možností komerčního využití. Záměr však představuje nemalou investici, proto doporučuji odložit tuto investici, aby nebyla ohrožena existence společnosti.

---

¹³ **Rating** je nezávislé hodnocení zjišťující bonitu či důvěryhodnost dlužníka, zda je schopen správně a včas půjčku splatit.

Pravidelným monitoringem a strategickým vymáháním pohledávek lze předcházet vzniku pohledávek po splatnosti. Společnost by také měla sledovat podnikatelskou činnost a morálku svých dlužníků a pružně reagovat na signály naznačující jejich případnou insolventnost. Do této činnosti by měla zahrnout i sledování insolvenčního rejstříku.

Při uzavírání smluv o dílo by měly být podrobně zkoumány smluvené podmínky pro eliminaci případných neshod, které mohou vyústit v nedodržení termínů stanovených smlouvou a k vzniku penalizací a pokut.

Důležitá je dlouhodobá spolupráce s investory a generálními dodavateli staveb opakovaně zajišťující získávání zakázek. Společnost by měla vždy zvážit, zda bude výhodné přijmout také zakázku, která není rentabilní, ale prohloubí tuto spolupráci.

Velkým zájmem společnosti by mělo být poskytování kvalitních služeb a předávání každé zakázky bez zbytečných nedodělků, reklamací a problémů při předávání. Tyto komplikace zvyšují ceny za díla a vytvářejí časové posuny v rozpracovanosti dalších zakázek.

Péči o zaměstnance a motivaci k vyšším výkonům by měla společnost považovat za jednu z prioritních investic. Společnost musela přistoupit ke snížení osobních nákladů, tento krok se však projevil odchodem kvalifikovaných zaměstnanců a potřebou tuto ztrátu nahradit. Přestože nezaměstnanost dosahuje vysokého procenta, sehnat kvalitní zaměstnance na trhu práce je problém vyvolávající další náklady. K dalšímu snižování osobních nákladů by mělo dojít pouze z vážných likvidačních důvodů, naopak mimořádné finanční ohodnocení přinese motivaci zaměstnanců a zlepšení atmosféry uvnitř firmy.

Ze strany státu by jistě příznivě zapůsobilo zrušení benevolentnosti při sjednávání splatností. Stanovením maximální doby splatnosti třicet dní bez možnosti dohodnout delší splatnost by se podařilo urychlit získání finančních prostředků za poskytnuté služby, výrobu a zboží. Doporučuji provést změny podmínek při získávání veřejných zakázek, které v současné době upřednostňují nejnižší cenu na úkor kvality, tím vyvolávají dumpingové ceny a klást důraz na ekonomickou výhodnost nabídek. Ze strany státu by mělo dojít k rozsáhlejší podpoře snižování energetické náročnosti budov formou dotací a půjček za zvýhodněných podmínek a k efektivnímu využívání prostředků z evropských fondů k tomu určených.

5 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo srozumitelně a stručně popsat situaci na stavebním trhu ovlivněnou hospodářskou krizí započatou v roce 2008. Poskytnout přehled o rizicích vzniklých s příchodem recese a zjistit, jaké dopady mohou vyvolat na činnost stavební společnosti.

V úvodní části práce jsou zmíněny základní podmínky podnikání ve stavební výrobě a její charakteristické rysy umožňující dále v souvislosti upřesnit důsledky recese na fungování konkrétní stavební firmy. Dopady hospodářské krize jsou prezentovány na výsledcích činnosti společnosti ENERGIS 92, s. r. o. a ekonomická situace firmy je hodnocena za sledované období od roku 2009 do roku 2013. Analyzované výsledky potvrdily teoretická zjištění a v porovnání s předešlým ekonomicky stabilním obdobím došlo k celkovému zhoršení postavení a prosperity společnosti ENERGIS 92, s. r. o.

Špatná platební morálka v průběhu sledovaného období zcela změnila strukturu neuhrazených pohledávek z obchodního styku. V roce 2013 převažují pohledávky dlouhodobě po splatnosti, především dlužníků v úpadku. Zájmem společnosti proto je aktivně sledovat jednotlivé pohledávky a vymáhat úhrady i nevýznamných krátkodobých pohledávek.

Platební neschopnost dlužníků v úpadku je významným negativním dopadem na finanční stabilitu společnosti. V práci je popsán průběh vymáhání pohledávky za konkrétním dlužníkem v insolvenčním řízení a jednotlivé kroky společnosti promítající se v účetnictví. Firma zmírňuje dopady nedobytnosti pohledávek tvorbou zákonných opravných položek k pohledávkám a opravou daně z přidané hodnoty. Chybějící finanční prostředky však poznamenaly další činnost společnosti. Na základě pravidelného monitoringu svých dlužníků a sledování insolvenčního rejstříku může společnost pružně reagovat na signály naznačující insolventnost dlužníků.

Společnost se potýká se snížením počtu zrealizovaných zakázek a především se znatelným poklesem zisku na zakázku. Na trhu došlo k znehodnocení cen stavebních děl, což vede společnost k realizaci zakázek s minimální rentabilitou.

Propad stavební produkce ovlivnil zaměstnanost ve stavebnictví, společnosti ENERGIS 92, s. r. o. se však podařilo udržet stabilní stav zaměstnanců za cenu snížení osobních nákladů.

Naopak viditelný je obrovský propad výsledků hospodaření v průběhu sledovaného období zapříčiněný již zmíněnou tvorbou opravných položek a odpisem pohledávek. Nedobytné pohledávky nepříznivě ovlivnily cash flow společnosti vykazující nízkou úroveň peněžních prostředků.

Po provedení analýzy zadluženosti ve sledovaném období lze konstatovat, že společnost vykazuje poměrně vysokou zadluženost a pro své věřitele vytváří vysoké věřitelské riziko. Tato skutečnost zhoršuje především vztah s bankovní institucí, která požaduje vyšší zajištění úvěru, přestože společnosti již snížila úvěrový rámec.

Z analyzovaných výsledků lze vyvodit závěr, že uváženými kroky v oblasti pohledávek, investic a snižování nákladů se společnosti daří překonávat období krize ve stavebnictví i za cenu značných finančních ztrát. Řešení problémů vzniklých v souvislosti s hospodářskou krizí představuje pro společnost zcela novou zkušenost, která by měla být brána na zřetel při dalším rozhodování managementu.

Problematika působení hospodářské krize na podnikatelské subjekty ve stavebnictví je závažným a rozsáhlým tématem, kterému by bylo potřeba věnovat daleko širší rozsah práce, přesto jsem přesvědčena, že stanovené cíle byly splněny. Věřím, že nejen pro vedení společnosti ENERGIS 92, s. r. o., ale i pro společnosti zvažující vstup na stavební trh bude tato práce přínosem v dalším rozhodování o aktivitách budujících prosperitu společnosti.

Seznam použitých zdrojů:

- [1] Na pokraji kolapsu?. In: *Glopolis* [online]. 2012, 4.12.2012 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://glopolis.org/cs/clanky/na-pokraji-kolapsu-financni-krize-priciny-dusledky-moznosti-jednani/>
- [2] MAXTON, Graeme P. *Konec pokroku, aneb, Jak nás moderní ekonomie zradila*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2012, 230 s. ISBN 978-80-7357-852-7.
- [3] KISLINGEROVÁ, Eva. *Podnik v časech krize: jak se nedostat do potíží a jak se dostat z potíží: zkušenosti ze světové recese let 2007 až 2009*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 206 s. ISBN 978-80-247-3136-0.
- [4] HEZKÝ, Jiří. Dopad současné krize na české stavebnictví. In: *Stavitel.ihned* [online]. 8.3.2010, 23.3.2010 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://stavitel.ihned.cz/c1-40891930-dopad-soucasne-krize-na-ceske-stavebnictvi>
- [5] ŠIMEK, Jiří. Propad ve stavební výrobě a souvislost s krizí. In: *Finance* [online]. 2013, 2.7.2013 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/392822-propad-ve-stavebni-vyrobe-a-souvislost-s-krizi/>
- [6] SETNIČKOVÁ, Alena. Časopis stavebnictví: časopis stavebních inženýrů, techniků a podnikatelů. *Cenová válka ve stavebnictví*. 2013, roč. 7, č. 09, s. 71. ISSN 1802-2030.
- [7] MARKOVÁ, Leonora. *Základy ekonomiky stavebnictví*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, c2009, 109 s. ISBN 978-80-7204-623-2.
- [8] KLEE, Lukáš. *Smluvní vztahy výstavbových projektů*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 133 s. Právní monografie. ISBN 978-807-3579-531.

- [9] ADÁMKOVÁ, Petra. *Stavba a nový občanský zákoník: přehledné srovnání staré a nové úpravy v oblasti věcných práv s dopadem na stavební činnost v České republice*. 1. vyd. Praha: Pro Českou komoru autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě vydalo Informační centrum ČKAIT, 2013, 84 s. ISBN 978-80-87438-43-5.
- [10] ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Dostupné z:
<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>
- [11] KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetnictví podnikatelů 2011: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2011*. Praha: ASPI, 2011, sv. Meritum (Wolters Kluwer ČR), s. 712. ISBN 978-80-7357-618-9.
- [12] CARDOVÁ, Zdenka. Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále: měsíčník pro účetní, auditory, daňové odborníky a mzdové účetní. *Zakázková výroba - účtování*. 2010, roč. 11, č. 1, s. 57-59. ISSN 1214-522X.
- [13] ČESKO. Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: Dostupné z:
<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto-v2002-500/>
- [14] ČECH, Vlastimír. Jak účtovat a oceňovat nedokončenou výrobu. In: *Stavební-forum* [online]. 2007, 30.11.2007 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z:
<http://www.stavebni-forum.cz/cs/article/10054/jak-uctovat-a-ocenovat-nedokoncenou-vyrobu/>
- [15] KUNEŠ, Zdeněk. *DPH u nemovitostí a ve výstavbě: k 1.1.2009 : komentář, příklady*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. ISBN 978-807-2634-996.
- [16] KUNEŠ, Zdeněk. Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále: měsíčník pro účetní, auditory, daňové odborníky a mzdové účetní. *Služby vztahující se k nemovitosti*. 2012, roč. 8, č. 12, s. 29-34. ISSN 1214-522X.

- [17] KUNEŠ, Zdeněk. Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále: měsíčník pro účetní, auditory, daňové odborníky a mzdové účetní. *Zvláštní režimy DPH*. 2014, roč. 15, č. 1, s. 29-34. ISSN 1214-522X.
- [18] BŘEZINOVÁ, Hana. *Ekonomické aspekty insolvenčního zákona: účetnictví jako základní zdroj informací pro insolvenční řízení*. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2009, 196 s. ISBN 978-80-7273-159-6.
- [19] LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. Ekonomie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-031-6.
- [20] MACHOVÁ, Helena. Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále: měsíčník pro účetní, auditory, daňové odborníky a mzdové účetní. *Nedobytné pohledávky, daň z příjmů a účetnictví*. 2013, roč. 14, č. 6-7, s. 48-51. ISSN 1214-522X.
- [21] KOUT, Petr a Tomáš LÍBAL. *Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady*. 1. vyd. Praha: VOX, 2013, 288 s. Účetnictví a daně (VOX). ISBN 978-80-87480-13-7.
- [22] PILAŘOVÁ, Ivana a Jana PILÁTOVÁ. *Účetní závěrka*. Praha: 1. VOX, 2006-. ISSN 978-80-87480-20-5. 1x ročně.
- [23] DĚRGEL, Martin. Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále: měsíčník pro účetní, auditory, daňové odborníky a mzdové účetní. *Úhrada ztráty s.r.o. jejími společníky*. 2012, roč. 8, č. 7-8, s. 49-53. ISSN 1214-522X.
- [24] Naše služby. *Energis* [online]. c2013 [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: <http://www.energis.cz/sluzby/>
- [25] *Justice.cz* [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2008 [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>
- [26] MATYÁŠ, Václav. Komentář k výsledkům ČSÚ o stavebnictví za říjen 2013. In: *Sps* [online]. 2014 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: [//www.sps.cz/RDS/_deail_new.asp?id=7057&type=media-kas](http://www.sps.cz/RDS/_deail_new.asp?id=7057&type=media-kas).

- [27] HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. *Podnikové finance v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 267 s. ISBN 978-80-7478-011-0.
- [28] ČESKO. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších právních předpisů. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dph/>
- [29] ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších právních předpisů. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/>
- [30] ČESKO. Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/insolvencni/>

Seznam tabulek, obrázků a grafů:

Tabulky:

Tabulka č. 1: Počet zaměstnanců v letech 2009-2013

Tabulka č. 2: Výsledek hospodaření po zdanění v letech 2006 – 2009 v tis. Kč

Tabulka č. 3: Přehled neuhrazených pohledávek z obchodního styku podle splatností v letech 2009 až 2013 v Kč

Tabulka č. 4: Výše a podíl pohledávek v insolvenčním řízení

Tabulka č. 5: Přihlášené neuhrazené pohledávky DAP – PROVMEX a. s.

Tabulka č. 6: Účtování o opravných položkách k pohledávkám

Tabulka č. 7: Oprava výše DPH v Kč – vyhlášení konkursu 28. 2. 2011

Tabulka č. 8: Vývoj zrealizovaných zakázek v letech 2009 až 2013

Tabulka č. 9: Počet zaměstnanců a výše osobních nákladů v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Tabulka č. 10: Výsledky hospodaření v letech 2009 až 2013

Tabulka č. 11: Použité veličiny pro výpočet ukazatelů

Tabulka č. 12: Ukazatelé zadluženosti

Obrázky:

Obrázek č. 1: Logo společnosti

Obrázek č. 2: Detail insolvenčního řízení DAP – PROVMEX a. s.

Grafy:

Graf č. 1: Vývoj splatností pohledávek v letech 2009 až 2013

Graf č. 2: Struktura neuhrazených pohledávek v letech 2009 až 2013

Graf č. 3: Podíl pohledávek v insolvenci

Graf č. 4: Rozdělení zpeněžení majetku

Graf č. 5 : Uspokojené pohledávky

Graf č. 6: Pokles zrealizovaných zakázek v letech 2009 až 2013

Graf č. 7: Vývoj obrátu a zisku zakázek v letech 2009 až 2013

Graf č. 8: Změny průměrného zisku na zakázku

Graf č. 9: Vývoj osobních nákladů v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Graf č. 10: Vývoj sociálních nákladů na zaměstnance v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Graf č. 11: Vývoj výsledků hospodaření v letech 2009 až 2013

Graf č. 12 : Tvorba opravných položek k pohledávkám a odpisu pohledávek v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Graf č. 13: Konečný stav peněžních prostředků

Graf č. 14 : Krytí aktiv vlastními a cizími zdroji

Graf č. 15: Ukazatelé zadluženosti v letech 2009 až 2013